KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU

Kanun Numarası : 3065
Kabul Tarihi : 25/10/1984
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih: 2/11/1984 Sayı: 18563
Yayımlandığı Düstur : Tertip: 5 Cilt: 24 Sayfa: 47

BİRİNCİ KISIM
Mükellefiyet

BİRİNCİ BÖLÜM
Verginin Konusu

Verginin konusunu teşkil eden işlemler:

Madde 1 – Türkiye'de yapılan aşağıdaki işlemler katma değer vergisine tabidir:

1. Ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler,

2. Her türlü mal ve hizmet ithalatı,

3. Diğer faaliyetlerden doğan teslim ve hizmetler:

a) Posta, telefon, telgraf, teleks ve bunlara benzer hizmetler ile radyo ve televizyon hizmetleri,

b) **(Değişik: 14/3/2007-5602/10 md.)** Her türlü şans ve talih oyunlarının tertiplenmesi ve oynanması,

c) Profesyonel sanatçıların yer aldığı gösteriler ve konserler ile profesyonel sporcuların katıldığı sportif faaliyetler, maçlar, yarışlar ve yarışmalar tertiplenmesi, gösterilmesi,

d) **(Değişik : 16/6/2009-5904/8 md.)** Müzayede mahallerinde ve gümrük depolarında yapılan satışlar ile 10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununa göre düzenlenen ürün senetlerinin, senedin temsil ettiği ürünü depodan çekecek olanlara teslimi,

e) Boru hattı ile hampetrol, gaz ve bunların ürünlerinin taşınmaları,

f) Gelir Vergisi Kanununun 70 inci maddesinde belirtilen mal ve hakların kiralanması işlemleri,

g) Genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetleri,

h) Rekabet eşitsizliğini gidermek maksadıyla isteğe bağlı mükellefiyetler suretiyle vergilendirilecek teslim ve hizmetler.

Ticari, sınai, zirai faaliyet ile serbest meslek faaliyetinin devamlılığı, kapsamı ve

niteliği Gelir Vergisi Kanunu hükümlerine göre; Gelir Vergisi Kanununda açıklık bulunmadığı hallerde, Türk Ticaret Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine göre tayin ve tespit edilir.

Bu faaliyetlerin kanunların veya resmi makamların gösterdiği gerek üzerine yapılması, bunları yapanların hukuki statü ve kişilikleri, Türk tabiyetinde bulunup bulunmamaları, ikametgah veya işyerlerinin yahut kanuni merkez veya iş merkezlerinin Türkiye'de olup olmaması işlemlerin mahiyetini değiştirmez ve vergilendirmeye mani teşkil etmez.

İthalatın kamu sektörü, özel sektör veya herhangi bir gerçek veya tüzelkişi tarafından yapılması veya herhangi bir şekil ve surette gerçekleştirilmesi, özellik taşıması vergilendirmeye tesir etmez.

Teslim:

Madde 2 – 1. Teslim, bir mal üzerindeki tasarruf hakkının malik veya onun adına hareket edenlerce, alıcıya veya adına hareket edenlere devredilmesidir. Bir malın alıcı veya onun adına hareket edenlerin gösterdiği yere veya kişilere tevdii teslim hükmündedir. Malın alıcıya veya onun adına hareket edenlere gönderilmesi halinde, malın nakliyesinin başlatılması veya nakliyeci veya sürücüye tevdi edilmesi de mal teslimidir.

2. Bir mal üzerindeki tasarruf hakkının iki veya daha fazla kimse tarafından zincirleme akit yapılmak suretiyle, malın bu arada el değiştirmeden doğrudan sonuncu kişiye devredilmesi halinde, aradaki safhaların her biri ayrı bir teslimdir.

3. Su, elektrik, gaz, ısıtma, soğutma ve benzeri şekillerdeki dağıtımlar da mal teslimidir.

4. **(Değişik: 3/6/1986-3297/1 md.)** Kap ve ambalajlar ile döküntü ve tali maddelerin geri verilmesinin mutat olduğu hallerde teslim bunlar dışında kalan maddeler itibariyle yapılmış sayılır. Bunların yerine aynı cins ve mahiyette kap ve ambalajlar ile döküntü tali maddelerin geri verilmesinde de aynı hüküm uygulanır.

5. Trampa iki ayrı teslim hükmündedir. **(Ek cümle: 29/3/2018-7104/1 md.)** Bu Kanunun uygulanmasında arsa karşılığı inşaat işlerinde; arsa sahibi tarafından konut veya işyerine karşılık müteahhide arsa payı teslimi, müteahhit tarafından arsa payına karşılık arsa sahibine konut veya işyeri teslimi yapılmış sayılır.[1]

Teslim sayılan haller:

Madde 3 – Aşağıdaki haller teslim sayılır:

a) Vergiye tabi malların her ne suretle olursa olsun, vergiye tabi işlemler dışındaki amaçlarla işletmeden çekilmesi, vergiye tabi malların işletme personeline ücret, prim, ikramiye, hediye, teberru gibi namlarla verilmesi,

b) Vergiye tabi malların, üretilip teslimi vergiden istisna edilmiş olan mallar için her ne suretle olursa olsun kullanılması veya sarfı,

c) Mülkiyeti muhafaza kaydıyla yapılan satışlarda zilyedliğin devri,

---

[1] 29/3/2018 tarihli ve 7104 sayılı Kanunun 29 uncu maddesiyle; 7104 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle eklenen bu cümlenin 6/4/2018 tarihinden sonra yapılan teslimlere uygulanmak üzere 6/4/2018 tarihinde yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

d) **(Mülga : 22/7/1998 - 4369/82 md.)**

Hizmet:

Madde 4 – 1. Hizmet, teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalatı dışında kalan işlemlerdir.

Bu işlemler; bir şeyi yapmak ve işlemek, meydana getirmek, imal etmek, onarmak, temizlemek, muhafaza etmek, hazırlamak, değerlendirmek, kiralamak, bir şeyi yapmamayı taahhüt etmek gibi, şekillerde gerçekleşebilir.

2. Bir hizmetin karşılığının bir mal teslimi veya diğer bir hizmet olması halinde bunların her biri ayrı işlem olup, hizmet veya teslim hükümlerine göre ayrı ayrı vergilendirilirler.

Hizmet sayılan haller:

Madde 5 – Vergiye tabi bir hizmetten, işletme sahibinin, işletme personelinin veya diğer şahısların karşılıksız yararlandırılması hizmet sayılır.

İşlemlerin Türkiye'de yapılması:

Madde 6 – İşlemlerin Türkiye'de yapılması:

a) Malların teslim anında Türkiye'de bulunmasını,

b) **(Değişik : 27/1/2000 - 4503/3 md.)** Hizmetin Türkiye'de yapılmasını veya hizmetten Türkiye'de faydalanılmasını,

İfade eder.

Uluslararası taşıma işleri:

Madde 7 – Türkiye ile yabancı ülkeler arasında yapılan taşımacılık ile transit taşıma işlerinde, hizmetin iç parkura isabet eden kısmı Türkiye'de yapılmış sayılır.

İKİNCİ BÖLÜM
Mükellef ve Vergi Sorumlusu

Mükellef:

Madde 8 – 1. Katma Değer Vergisinin Mükellefi:

a) Mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde bu işleri yapanlar,

b) İthalatta mal ve hizmet ithal edenler,

c) Transit taşımalarda gümrük veya geçiş işlemine muhatap olanlar,

ç) **(Ek: 29/3/2018-7104/2 md.)** Müzayede mahallerinde yapılan satışlarda bu satışları yapanlar,

d) PTT İşletme Genel Müdürlüğü ve radyo ve televizyon kurumları,

e) **(Değişik: 14/3/2007-5602/10 md.)** Her türlü şans ve talih oyunlarını tertip edenler,

f) **(Mülga: 14/3/2007-5602/11 md.)**

g) 1 inci maddenin 3 üncü fıkrasının (c) bendine giren hallerde bunları tertipleyenler

veya gösterenler,

h) Gelir Vergisi Kanununun 70 inci maddesinde belirtilen mal ve hakları kiraya verenler,

ı) İsteğe bağlı mükellefiyette talepte bulunanlardır.

2. **(Değişik : 3/6/1986 - 3297/2 md.)** Vergiye tabi bir işlem sözkonusu olmadığı veya katma değer vergisini fatura veya benzeri vesikalarda göstermeye hakkı bulunmadığı halde; düzenlediği bu tür vesikalarda katma değer vergisi gösterenler, bu vergiyi ödemekle mükelleftirler. Bu husus kanuna göre borçlu oldukları vergi tutarından daha yüksek bir meblağı gösteren mükellefler için de geçerlidir. **(Değişik üçüncü cümle: 29/3/2018-7104/2 md.)** Bu gibi sebeplerle fazla veya yersiz hesaplanan ve Hazineye ödenen vergi, Maliye Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslara göre işlemi yapan mükellefe iade edilir. **(Ek cümle: 29/3/2018-7104/2 md.)** Şu kadar ki söz konusu iadenin yapılabilmesi için işlemle ilgili beyanların düzeltilmesi ve fazla veya yersiz hesaplanan verginin satıcı tarafından alıcıya geri verilmesi şarttır.

Vergi sorumlusu:

Madde 9 – (Değişik : 24/6/1994 - 4008/30 md.)

1. Mükellefin Türkiye içinde ikametgahının, işyerinin, kanuni merkezi ve iş merkezinin bulunmaması hallerinde ve gerekli görülen diğer hallerde Maliye Bakanlığı, vergi alacağının emniyet altına alınması amacıyla, vergiye tabi işlemlere taraf olanları verginin ödenmesinden sorumlu tutabilir. **(Ek cümleler: 28/11/2017-7061/41 md.)** Şu kadar ki Türkiye'de ikametgâhı, işyeri, kanuni merkezi ve iş merkezi bulunmayanlar tarafından katma değer vergisi mükellefi olmayan gerçek kişilere elektronik ortamda sunulan hizmetlere ilişkin katma değer vergisi, bu hizmeti sunanlar tarafından beyan edilip ödenir. Maliye Bakanlığı elektronik ortamda sunulan hizmetlerin kapsamı ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.[2]

2. Fiili ya da kaydi envanter sırasında belgesiz mal bulundurulduğu veya belgesiz hizmet satın alındığının tespiti halinde, bu alışlar nedeniyle ziyaa uğratılan katma değer vergisi, belgesiz mal bulunduran veya hizmet satın alan mükelleften aranır.

Belgesiz mal bulundurdukları veya hizmet satın aldıkları tespit edilen mükelleflere, bu mal ve hizmetlere ait alış belgelerinin ibrazı için tespit tarihinden itibaren 10 günlük bir süre verilir. Bu süre içinde alış belgelerinin ibraz edilememesi halinde, belgesi ibraz edilemeyen mal ve hizmetlerin tespit tarihindeki emsal bedeli üzerinden hesaplanan katma değer vergisi, alışlarını belgeleyemeyen mükellef adına re'sen tarhedilir. Bu tarhiyata vergi ziyaı cezası uygulanır.[3]

Ancak belgesiz alınan mal ve hizmetleri satanlara,bu satışlarla ilgili olarak,vergi inceleme raporuna dayanılarak katma değer vergisi tarhiyatı yapıldığı takdirde,ziyaa uğratılan vergi ve buna ilişkin ceza ayrıca alıcılardan aranmaz.

---

[2] 28/11/2017 tarihli ve 7061 sayılı Kanunun 41 inci maddesiyle eklenen bu cümlelerin; 7061 sayılı Kanunun yayımlandığı (5/12/2017) ayı izleyen ay başında yürürlüğe girmesi hüküm altına alınmıştır.

[3] 22/7/1998 tarih ve 4369 sayılı Kanunun 81 inci maddesiyle bu fıkrada yer alan "...kaçakçılık cezası uygulanmaz..." ibaresi "... vergi ziyaı cezası uygulanır." şeklinde değiştirilmiştir.

3. **(Ek: 16/6/2009-5904/9 md.)** 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununa göre düzenlenen ürün senetlerinin, senedin temsil ettiği ürünü depodan çekecek olanlara teslimine ait katma değer vergisinin ödenmesinden lisanslı depo işleticileri sorumludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Vergiyi Doğuran Olay

Vergiyi doğuran olayın meydana gelmesi:

Madde 10 – Vergiyi Doğuran Olay:

a) Mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde, malın teslimi veya hizmetin yapılması,

b) Malın tesliminden veya hizmetin yapılmasından önce fatura veya benzeri belgeler verilmesi hallerinde, bu belgelerde gösterilen miktarla sınırlı olmak üzere fatura veya benzeri belgelerin düzenlenmesi,

c) Kısım kısım mal teslimi veya hizmet yapılması mutad olan veya bu hususlarda mutabık kalınan hallerde, her bir kısmın teslimi veya bir kısım hizmetin yapılması,

d) Komisyoncular vasıtasıyla veya konsinyasyon suretiyle yapılan satışlarda, malların alıcıya teslimi,

e) Malın alıcıya veya onun adına hareket edenlere gönderilmesi halinde, malın nakliyesine başlanması veya nakliyeci veya sürücüye tevdii,

f) **(Mülga : 22/7/1998 - 4369/82 md)**

g) Su, elektrik, gaz, ısıtma, soğutma ve benzeri enerji dağıtım veya kullanımlarında bunların bedellerinin tahakkuk ettirilmesi,

h) **(Mülga : 5/11/1986 - 3316/2 md.)**

ı) İthalatta, Gümrük Kanununa göre gümrük vergisi ödeme mükellefiyetinin başlaması, gümrük vergisine tabi olmayan işlemlerde ise gümrük beyannamesinin tescili,[4]

j) İkametgahı, işyeri, kanuni merkezi ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayanlar tarafından yabancı ülkeler ile Türkiye arasında yapılan taşımacılık ile transit taşımacılıkta **(Değişik ibare:27/1/2000-4503/3 md.)** gümrük bölgesine girilmesi veya gümrük bölgesinden çıkılması[5]

k) **(Ek: 16/6/2009-5904/10 md.)** 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununa göre düzenlenen ürün senetlerinin temsil ettiği ürünlerin depodan çekilmesi.

Anında meydana gelir.

---

[4] 22/7/1998 tarihli ve 4369 sayılı Kanunun 81 inci maddesi ile bu bentte yer alan "...fiili ithalin yapılması..." ibaresi "... gümrük beyannamesinin tescili," şeklinde değiştirilmiştir.

[5] 27/1/2000 tarihli 4503 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle bu bentte yer alan "gümrük hattından geçilmesi" ibaresi "gümrük bölgesine girilmesi veya gümrük bölgesinden çıkılması" şeklinde değiştirilmiştir.

İKİNCİ KISIM
İstisnalar

BİRİNCİ BÖLÜM
İhracat İstisnası

Mal ve hizmet ihracatı:

Madde 11 – 1. Aşağıdaki teslim ve hizmetler vergiden müstesnadır:

a) **(Değişik: 4/6/2008-5766/12 md.)** İhracat teslimleri ve bu teslimlere ilişkin hizmetler, yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmetler, serbest bölgelerdeki müşteriler için yapılan fason hizmetler ve karşılıklı olmak şartıyla uluslararası roaming anlaşmaları çerçevesinde yurt dışındaki müşteriler için Türkiye'de verilen roaming hizmetleri,

b) Türkiye'de ikamet etmeyen yolcuların satın alarak Türkiye dışına götürdükleri malların teslimi anında Katma Değer Vergisi tahsil edilir. Ancak gümrükten malın çıkışı anında fatura veya belgenin ibrazında tahsil edilen Katma Değer Vergisi iade olunur.

(Ek: 28/12/2001-4731/5 md.) Türkiye'de ikametgahı, işyeri, kanuni ve iş merkezi bulunmayanların taşımacılık faaliyetlerine ilişkin olarak satın alacakları mal ve hizmetler ile fuar, panayır ve sergilere katılımları dolayısıyla satın alacakları mal ve hizmetler nedeniyle ödedikleri katma değer vergisi, karşılıklı olmak kaydıyla iade edilir.

(Ek paragraf: 16/6/2009-5904/11 md.) 14/7/2004 tarihli ve 5224 sayılı Sinema Filmlerinin Değerlendirilmesi ve Sınıflandırılması ile Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından onaylanan sinematografik eserlere ilişkin yabancı yapımcılar tarafından satın alınacak 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesinde yer alan ve ilgili yılda uygulanmakta olan haddin üzerindeki mal ve hizmetler nedeniyle ödenen katma değer vergisi yapımcılara iade olunur.

(Ek: 28/12/2001-4731/5 md.) Maliye Bakanlığı iadeden faydalanacak mal ve hizmetler ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye yetkilidir.

c) **(Ek : 3/6/1986 - 3297/3 md.)** İhraç edilmek şartıyla imalatçılar tarafından kendilerine teslim edilen mallara ait katma değer vergisi, ihracatçılar tarafından ödenmez. Mükelleflerce tahsil edilmeyen ancak ilgili dönem beyannamesinde beyan edilecek olan bu vergi, vergi dairesince tarh ve tahakkuk ettirilerek tecil olunur.

Söz konusu malların, ihracatçıya teslim tarihini takip eden ay başından itibaren 3 ay içinde ihraç edilmesi halinde, tecil edilen vergi terkin olunur.

İhracatın yukarıdaki şartlara uygun olarak gerçekleştirilmemesi halinde, tecil olunan vergi tahakkuk ettirildiği tarihten itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammıyla birlikte tahsil olunur. Ancak, ihraç edilmek şartıyla teslim edilen malların Vergi Usul Kanununda belirtilen mücbir sebepler nedeniyle ihraç edilmemesi halinde, tecil edilen vergi tecil edildiği tarihten itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre ilgili dönemler için geçerli tecil faizi ile birlikte tahsil edilir.[6]

---

[6] *9/4/2003 tarihli ve 4842 sayılı Kanunun 21 inci maddesiyle bu alt bentte yer alan "gecikme zammının % 50 fazlası ile birlikte" ibaresi "gecikme zammıyla birlikte" olarak değiştirilmiştir.*

Tecil veya terkin edilen bu vergiler hakkında ihracatçılar bakımından bu Kanunun 32 nci maddesi hükmü uygulanmaz.

İhracatçılara mal teslim eden imalatçılara iade edilecek Katma Değer Vergisi, ihraç edilen mala ilişkin imalatçı satış bedeline göre hesaplanan vergiden imalatçı aleyhine matrahta meydana gelen değişikliğe ilişkin verginin düşülmesinden sonra kalan tutardan fazla olamaz.[7]

İhracatçılara mal teslim eden imalatçılara iade edilmesi gereken Katma Değer Vergisi, ihracat işlemlerinin tamamlanmasından sonra yapılır. İade veya tecil olunacak vergi miktarı, mükellefin ilgili dönem beyannamesinde yer alan bilgiler mukayese edilmek suretiyle hesaplanır.

(Ek: 9/4/2003-4842/21 md.) İhracatın mücbir sebepler veya beklenmedik durumlar nedeniyle üç ay içinde gerçekleştirilememesi halinde, en geç üç aylık sürenin dolduğu tarihten itibaren onbeş gün içinde başvuran ihracatçılara, Maliye Bakanlığınca veya Bakanlığın uygun görmesi halinde vergi dairelerince üç aya kadar ek süre verilebilir.

2. **(Değişik : 3/6/1986 - 3297/3 md.)** Maliye ve Gümrük Bakanlığı, Katma Değer Vergisi tahsil edilmeden teslim edilecek mal miktarını; ihracatçı ve ihracatçıya mal teslim edenlerin her biri için bir önceki yıl iş hacmi, cari yıldaki işlemler ve vergi alacağının emniyet altına alınması amacıyla gerekli görülen hallerde sınırlamaya ve bu istisnaların uygulamasına ilişkin usul ve esaslar ile istisnanın uygulanacağı asgari miktarları tespite yetkilidir.

İhracat teslimi ve yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmetler:[8]

Madde 12 – 1. **(Değişik: 18/2/2009 - 5838/11 md.)** Bir teslimin ihracat teslimi sayılabilmesi için aşağıdaki şartlar yerine getirilmiş olmalıdır:

a) Teslim yurt dışındaki bir müşteriye veya bir serbest bölgedeki alıcıya veya 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 95 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre faaliyette bulunan gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına ya da yetkili gümrük antreposu işleticisine yapılmalı veya mallar yetkili gümrük antreposu işleticisine tevdi edilmelidir.

b) Teslim konusu mal Türkiye Cumhuriyeti gümrük bölgesinden çıkarak bir dış ülkeye veya bir serbest bölgeye vasıl olmalı ya da gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına veya yetkili gümrük antreposuna konulmalıdır. Teslim konusu malın ihraç edilmeden önce yurt dışındaki alıcı adına hareket eden yurt içindeki firmalar veya bizzat alıcı tarafından işlenmesi veya herhangi bir şekilde değerlendirilmesi durumu değiştirmez.

Yetkili gümrük antrepoları ile buralarda düzenlenmesi zorunlu belgeleri belirlemeye,

---

[7] Bu fıkrada yer alan "ihraç edilen mala ilişkin imalatçı satış bedeline göre hesaplanan miktardan" ibaresi, 16/7/2004 tarihli ve 5228 sayılı Kanunun 59 uncu maddesiyle "ihraç edilen mala ilişkin imalatçı satış bedeline göre hesaplanan vergiden imalatçı aleyhine matrahta meydana gelen değişikliğe ilişkin verginin düşülmesinden sonra kalan tutardan" olarak değiştirilmiştir.

[8] 29/3/2018 tarihli ve 7104 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle; bu maddenin (1) numaralı fıkrasının (a) bendine "serbest bölgedeki alıcıya" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 95 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre faaliyette bulunan gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına" ibaresi ve (b) bendine "vasıl olmalı ya da" ibaresinden sonra gelmek üzere "gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına veya" ibaresi eklenmiş ve aynı Kanunun 29 uncu maddesiyle bu hükmün 6/4/2018 tarihini izleyen ikinci aybaşında yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

konulacak malın cinsi ve miktarı ile bunların antrepoda bekleme sürelerine ilişkin olarak sınırlama getirmeye, Gümrük Müsteşarlığının görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Yetkili gümrük antrepolarının işleyişine ilişkin olarak bu fıkra uyarınca belirlenen esaslara uyulmaması halinde ziyaa uğratılan vergi, buna ilişkin olarak kesilecek ceza ve hesaplanacak gecikme faizinin ödenmesinden katma değer vergisi iadesi alanla birlikte antrepo işleticisi de müteselsilen sorumludur.

2. Yurt dışındaki müşteri tabiri; ikametgahı, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında olan alıcılar ile yurt içinde bulunan bir firmanın yurt dışında kendi adına müstakilen faaliyet gösteren şubelerini ifade eder. Bir hizmetin yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmet sayılabilmesi için aşağıdaki şartlar yerine getirilmiş olmalıdır.

a) Hizmetler yurt dışındaki bir müşteri için yapılmış olmalıdır.

b) Hizmetten yurt dışında faydalanılmalıdır.

3) **(Ek: 4/6/2008-5766/12 md.)** Fason hizmetlerin serbest bölgelerdeki müşterilere yapılmış sayılması için aşağıdaki şartlar yerine getirilmiş olmalıdır.

a) Fason hizmet serbest bölgelerde faaliyet gösteren müşteriler için yapılmış olmalıdır.

b) Fason hizmetten serbest bölgelerde faydalanılmalıdır.

İKİNCİ BÖLÜM[9]

Araçlar, Petrol Aramaları ve Teşvik Belgeli Yatırımlarda İstisna

Araçlar, kıymetli maden ve petrol aramaları ile ulusal güvenlik harcamaları ve yatırımlarda istisna[9]

Madde 13 – (Değişik : 26/3/1985 - 3174/1 md.)

Aşağıdaki teslim ve hizmetler vergiden müstesnadır.

a) **(Değişik : 25/5/1995 - 4108/33 md.)** Faaliyetleri kısmen veya tamamen deniz, hava ve demiryolu taşıma araçlarının, yüzer tesis ve araçların kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olan mükelleflere bu amaçla yapılan deniz, hava ve demiryolu taşıma araçlarının, yüzer tesis ve araçlarının teslimleri, bu araçların imal ve inşaası ile ilgili olarak yapılan teslim ve hizmetler ile bunların tadili, onarım ve bakımı şeklinde ortaya çıkan hizmetler ve faaliyetleri deniz taşıma araçları ile yüzer tesis ve araçların imal ve inşası olanlara bu araçların imal ve inşası ile ilgili olarak yapılacak teslim ve hizmetler,[10]

b) **(Mülga: 25/12/2003-5035/49 md.; Yeniden düzenleme: 16/7/2004-5228/14 md.)** Deniz ve hava taşıma araçları için liman ve hava meydanlarında yapılan hizmetler, **(Ek parantez içi hüküm: 28/7/2024-7524/17 md.)** (Bu bendin uygulanmasında gezi, eğlence, spor

---

[9] Bu bölüm ve 13 üncü maddenin başlığı "Araçlar ve Petrol Aramalarında İstisna" iken, 22/7/1998 tarih ve 4369 sayılı Kanunun 59 uncu maddesi ile "Araçlar, Petrol Aramaları ve Teşvik Belgeli Yatırımlarda İstisna" şeklinde değiştirilmiş; daha sonra 13 üncü maddenin başlığı 16/7/2004 tarihli ve 5228 sayılı Kanunun 14 üncü maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

[10] 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanunun 85 inci maddesiyle, bu bentte yer alan "çıkan hizmetler," ibaresi "çıkan hizmetler ve faaliyetleri deniz taşıma araçları ile yüzer tesis ve araçların imal ve inşası olanlara bu araçların imal ve inşası ile ilgili olarak yapılacak teslim ve hizmetler," şeklinde değiştirilmiştir.

ve amatör balıkçılık gibi faaliyetlerde kullanılan araçlar, özel tekne ve yatlar, deniz taşıma aracı olarak kabul edilmez.)

c) **(Değişik: 28/3/2007-5615/12 md.)** Altın, gümüş, platin arama, işletme, zenginleştirme, rafinaj ve Türk Petrol Kanunu hükümlerine göre petrol arama faaliyetlerine ilişkin olmak üzere, bu faaliyetleri yürütenlere yapılan teslim ve hizmetler ile aynı Kanun hükümlerine göre boru hattıyla taşımacılık yapanlara bu hatların inşa ve modernizasyonuna ilişkin yapılan teslim ve hizmetler,

d) **(Ek: 22/7/1998-4369/59 md.)** Yatırım Teşvik Belgesi sahibi mükelleflere belge kapsamındaki makina ve teçhizat teslimleri ile belge kapsamındaki yazılım ve gayri maddi hak satış ve kiralamaları (Şu kadar ki, yatırım teşvik belgesinde öngörüldüğü şekilde gerçekleşmemesi halinde, zamanında alınmayan vergi alıcıdan, vergi ziyaı cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarhini veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar).[11]

e) **(Ek: 16/7/2004-5228/14 md.; Değişik: 1/7/2006-5538/8 md.)** Limanlara bağlantı sağlayan demiryolu hatları, limanlar ve hava meydanlarının inşası, yenilenmesi ve genişletilmesi işlerini fiilen kendisi yapan veya yaptıran mükellefler ile genel bütçeli idarelere bu işlere ilişkin olarak yapılan mal teslimleri ve inşaat taahhüt işleri,

f) **(Ek: 16/7/2004-5228/14 md.)** Milli Savunma Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, (…)[12] Savunma Sanayii Başkanlığı, Milli İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı (…)[12] ve Gümrük Muhafaza Genel Müdürlüğüne milli savunma ve iç güvenlik ihtiyaçları için uçak, helikopter, gemi, denizaltı, tank, panzer, zırhlı personel taşıyıcı, roket, füze ve benzeri araçlar, silah, mühimmat, silah malzeme, teçhizat ve sistemleri ile bunların araştırma-geliştirme, yazılım, üretim, montaj, yedek parça, bakım-onarım ve modernizasyonuna ilişkin olarak yapılan teslim ve hizmetler, Milli Savunma Bakanlığı veya Savunma Sanayii Başkanlığınca yürütülen savunma sanayii projelerine ilişkin olarak bu kurumlara ilgili projeler kapsamında yapılan teslim ve hizmetler ve bu teslim ve hizmetleri gerçekleştirenlere bu kapsamda yapılacak olan, miktarı ve nitelikleri yukarıda sayılan kuruluşlarca onaylanan teslim ve hizmetler. [12][13][14]

g) **(Ek: 16/6/2009-5904/12 md.)** 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listede yer alan malların, Cumhurbaşkanlığı merkez teşkilatına teslimi,[15]

---

[11] 18/1/2017 tarihli ve 6770 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle bu bentte yer alan "teçhizat teslimleri" ibaresinden sonra gelmek üzere "ile belge kapsamındaki yazılım ve gayri maddi hak satış ve kiralamaları" ibaresi eklenmiştir.

[12] 8/4/2022 tarihli ve 7394 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle bu bende "Adalet Bakanlığı," ibaresinden sonra gelmek üzere "İçişleri Bakanlığı," ibaresi eklenmiş, bentte yer alan "Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı," ve ", Emniyet Genel Müdürlüğü" ibareleri madde metninden çıkarılmıştır.

[13] 15/8/2017 tarihli ve 694 sayılı KHK'nin 83 üncü maddesiyle, bu bende "Milli Savunma Bakanlığı," ibaresinden sonra gelmek üzere "Adalet Bakanlığı," ibaresi eklenmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7078 sayılı Kanunun 79 uncu maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

[14] 22/12/2021 tarihli ve 7349 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle bu bentte yer alan "Müsteşarlığı" ibareleri "Başkanlığı" şeklinde değiştirilmiş ve bende "bakım-onarım ve modernizasyonuna ilişkin olarak yapılan teslim ve hizmetler" ibaresinden sonra gelmek üzere ", Milli Savunma Bakanlığı veya Savunma Sanayii Başkanlığınca yürütülen savunma sanayii projelerine ilişkin olarak bu kurumlara ilgili projeler kapsamında yapılan teslim ve hizmetler" ibaresi eklenmiştir.

[15] 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 90 ıncı maddesiyle, bu bentte yer alan "Başbakanlık" ibaresi

ğ) **(Ek: 16/6/2009-5904/12 md.)** 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununa göre düzenlenen ürün senetlerinin, ürün ihtisas borsaları ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığından ürün senedi alım-satımı konusunda izin alan ticaret borsaları aracılığıyla ilk teslimi.

h) **(Ek: 27/3/2015-6639/13 md.)** Türkiye Kızılay Derneğine tüzüğünde belirtilen amaçlarına uygun olarak afet yönetimi ve yardımları, barınma, beslenme, sosyal yardımlar, toplumu bilinçlendirme, ulusal ve uluslararası insancıl hukuk ve uluslararası Kızılay-Kızılhaç Hareketi faaliyetleri, savaş veya olağanüstü hâllerdeki görevleri ile kan, sağlık, göç ve mülteci hizmetlerini (sığınmacı hizmetleri dâhil) yerine getirmesine yönelik görevler kapsamında yapılan teslim ve hizmetler; Türkiye Kızılay Derneğinin ulusal ve uluslararası işbirlikleri, uluslararası mensubiyet ve üyelikleri, Birleşmiş Milletlere bağlı kurum ve kuruluşlar ile uluslararası akreditasyonu olan yardım kuruluşlarıyla yürüttüğü insani yardım faaliyetleri kapsamındaki teslim ve hizmetleri,

ı) **(Ek: 29/1/2016-6663/13 md.)** Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından tescil edilen gübreler ve gübre üreticilerine bu ürünlerin içeriğinde bulunan hammaddelerin teslimi ile küspe (Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 2303.10 tarife pozisyon numarasında sınıflandırılan nişastacılık artıkları ve benzeri artıklar ile 2303.30.00.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyon numarasında sınıflandırılan biracılık ve damıtık içki sanayinin posa ve artıkları hariç), tam yağlı soya (fullfat), kepek, razmol, balık unu, et unu, kemik unu, kan unu, tapyoka (manyok), sorgum ve her türlü fenni karma yemler (kedi-köpek mamaları hariç), saman, yem şalgamı, hayvan pancarı, kök yemler, kuru ot, yonca, fiğ, korunga, hasıl ve slajlık mısır, üçgül, yemlik lahana, yem bezelyesi ve benzeri hayvan yemleri (yeşil ve kuru kaba yemler ve bunların pellet şeklinde veya mevsimsel ihtiyaçlara göre bir bağlayıcı kullanılarak veya kullanılmadan işlem görmüş olanları dâhil) teslimi,

i) **(Ek: 23/2/2017-6824/7 md.)** Konut veya iş yeri olarak inşa edilen binaların ilk tesliminde uygulanmak ve bedeli döviz olarak Türkiye'ye getirilmek kaydıyla, Gelir Vergisi Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının 2 numaralı bendinde belirtilenler hariç olmak üzere çalışma veya oturma izni alarak altı aydan daha fazla yurt dışında yaşayan Türk vatandaşları, Türkiye'de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişiler ile kanuni ve iş merkezi Türkiye'de olmayan ve bir iş yeri ya da daimi temsilci vasıtasıyla Türkiye'de kazanç elde etmeyen kurumlara yapılan konut veya iş yeri teslimleri (Şu kadar ki bentte öngörülen şartları taşımadığı hâlde istisnanın uygulandığının tespit edilmesi hâlinde zamanında tahsil edilmeyen vergi, vergi ziyaı cezası ve gecikme faizinden mükellef ile birlikte alıcı müteselsilen sorumludur. İstisna kapsamında teslim alınan konut veya iş yerinin üç yıl içerisinde elden çıkarılması hâlinde zamanında tahsil edilmeyen verginin, 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre hesaplanan tecil faiziyle birlikte tapu işleminden önce elden çıkaran tarafından ödenmesi şarttır.),[16]

"Cumhurbaşkanlığı" şeklinde değiştirilmiştir.

[16] *8/4/2022 tarihli ve 7394 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle bu bentte yer alan "bir yıl" ibaresi "üç yıl" şeklinde değiştirilmiştir.*

j) **(Ek: 21/3/2018-7103/29 md.)** Organize sanayi bölgeleri ile küçük sanayi sitelerinin su, kanalizasyon, arıtma, doğalgaz, elektrik, haberleşme, yenilenebilir ve diğer enerji tesisleri ile yol yapımına ve küçük sanayi sitelerindeki işyerlerinin inşasına ilişkin, bunlara veya bunlar tarafından oluşturulan iktisadi işletmelere yapılan mal teslimleri ile hizmet ifaları,[17][18]

k) **(Ek: 29/3/2018-7104/4 md.)** Genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere bağışlanmak üzere yapılan okul, sağlık tesisi ve yüz yatak (kalkınmada öncelikli yörelerde elli yatak) kapasitesinden az olmamak üzere öğrenci yurdu ile çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi, bakım ve rehabilitasyon merkezi, mülki idare amirlerinin izni ve denetimine tabi ibadethaneler, Diyanet İşleri Başkanlığı denetimine tabi yaygın din eğitimi verilen tesisler, Gençlik ve Spor Bakanlığına ait gençlik merkezleri ile gençlik ve izcilik kamplarının inşası dolayısıyla bağışta bulunacaklara yapılan teslim ve hizmetler,[19]

l) **(Ek: 29/3/2018-7104/4 md.)** Sağlık Bakanlığınca izin verilen gerçek veya tüzel kişiler tarafından, Türkiye'de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişilere, münhasıran sağlık kurum ve kuruluşlarının bünyesinde verilen koruyucu hekimlik, teşhis, tedavi ve rehabilitasyon hizmetleri (Türkiye'de yerleşmiş olmayan yabancı uyruklu gerçek kişilere söz konusu hizmetlerle birlikte sağlanan diğer teslim ve hizmetler istisnanın kapsamına dahil değildir.),[19]

m) **(Ek: 29/3/2018-7104/4 md.)** 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamındaki teknoloji geliştirme bölgesi ile ihtisas teknoloji geliştirme bölgesinde, 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamındaki Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde, 3/7/2014 tarihli ve 6550 sayılı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun kapsamındaki araştırma laboratuvarlarında Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde bulunanlara, münhasıran bu faaliyetlerinde kullanılmak üzere yapılan yeni makina ve teçhizat teslimleri (İstisna kapsamında alınan makina ve teçhizatın, teslim tarihini takip eden takvim yılının başından itibaren üç yıl içinde, Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetleri dışında kullanılması veya elden çıkarılması hallerinde, zamanında alınmayan vergi alıcıdan, vergi ziyaı cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarhını veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar.),[17]

n) **(Ek:17/1/2019-7161/17 md.) (Değişik:21/2/2019-7166/7 md.)** 21/6/1927 tarihli ve 1117 sayılı Küçükleri Muzır Neşriyattan Koruma Kanunu hükümlerine göre poşetlenerek satılanlar hariç olmak üzere basılı kitap ve süreli yayınların teslimi (Bu bent hükmünün uygulanmasında, bu maddenin ikinci fıkrasında belirlenen had uygulanmaz.),

---

[17] 21/3/2018 tarihli ve 7103 sayılı Kanunun 93 üncü maddesiyle, bu bendin 27/3/2018 tarihini izleyen aybaşında yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

[18] 17/1/2019 tarihli ve 7161 sayılı Kanunun 17 nci maddesiyle bu bende "haberleşme" ibaresinden sonra gelmek üzere ", yenilenebilir ve diğer enerji" ibaresi eklenmiştir.

[19] 29/3/2018 tarihli ve 7104 sayılı Kanunun 29 uncu maddesiyle, bu bentlerin 6/4/2018 tarihini izleyen ikinci aybaşında yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

o) **(Ek:20/7/2025-7555/6 md.)** 4760 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı listenin 87.03 G.T.İ.P. numarasında yer alan "- Yük taşımasında kullanılıp azami ağırlığı 3,5 tonu aşmayan ve yolcu taşıma kapasitesi (Yolcu taşıma kapasitesi sürücü dahil toplam yolcu sayısının 70 kilogramla çarpılması suretiyle hesaplanır. Bu hesaplamada koltuk olmasa dahi, koltuk montajı için bulunan sabit tertibatlar da koltuk olarak dikkate alınır) istiap haddinin (bir aracın güvenle taşıyabileceği sürücü ve yolcu dahil toplam yük ağırlığı) %50'sinin altında olan motorlu araçlardan (bütün tekerlekleri motordan güç alan veya alabilenler, binek otomobilleri, steyşın vagonlar, yarış arabaları, arazi taşıtları hariç)" satırındaki motorlu taşıtlar ile 87.04 ve 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alan taşıtların, münhasıran millî savunma ve iç güvenlik ihtiyaçlarında kullanılmak üzere Millî Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Savunma Sanayii Başkanlığı ve Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığına teslimi,

(Ek fıkra: 16/7/2004-5228/14 md.) Cumhurbaşkanı, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesinde yer alan ve ilgili yılda uygulanmakta olan haddi, istisna uygulamasında asgari tutar olarak belirlemeye ve belirlenen bu tutarı iki katına kadar artırmaya, sıfıra kadar indirmeye yetkilidir. Maliye Bakanlığı, istisna kapsamına girecek teslim ve hizmetleri tanımlamaya, istisnaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.[20]

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Taşımacılık İstisnası

Transit taşımacılık:[21]

Madde 14 – 1. Transit ve Türkiye ile yabancı ülkeler arasında yapılan taşımacılık işlerinde, Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek taşıma işleri vergiden müstesnadır.

2. Bu istisna, ikametgahı, kanuni merkezi ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan mükelleflere, ilgili ülkeler itibariyle karşılıklı olmak şartıyla tanınır.[22]

3. **(Ek: 27/4/2006-5493/2 md.)** 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ile 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu hükümleri çerçevesinde, Cumhurbaşkanınca belirlenen sınır kapılarında 4458 sayılı Gümrük Kanununun ihracat rejimi kapsamında yurt dışına çıkarılacak eşyayı taşıyan kamyon, çekici ve soğutucu ünitesine sahip yarı römorkların depolarına (araçların ve soğutucu ünitelerin standart yakıt deposu miktarlarını aşmamak kaydıyla) yalnızca yurt dışına çıkışlarında yapılacak motorin teslimi vergiden istisnadır.

Maliye Bakanlığı, bu istisna uygulamasına ilişkin usûl ve esasları belirlemeye yetkilidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Diplomatik İstisnalar

Madde 15 – 1. Aşağıdaki teslim ve hizmetler vergiden müstesnadır:

---

[20] 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 90 ıncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

[21] 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 90 ıncı maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı", üçüncü fıkrasında yer alan "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.

[22] Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek taşıma işleri ile ilgili olarak bu Kanunun sonundaki "KARARNAMELER İLE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER CETVELİ"ne bakınız.

a) Karşılıklı olmak kaydıyla, yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilciliklerine, konsolosluklarına ve bunların diplomatik haklara sahip mensuplarına yapılan teslim ve hizmetler,

b) Uluslararası anlaşmalar gereğince vergi muafiyeti tanınan uluslararası kuruluşlara ve bunların mensuplarına yapılan teslim ve hizmetler,

2. Bu istisnaların uygulamasına ilişkin usul ve esaslar ile istisnanın uygulanacağı asgari miktarları tespite Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.

BEŞİNCİ BÖLÜM
İthalat İstisnası

Madde 16 – 1. Aşağıdaki teslim ve hizmetler vergiden müstesnadır:

a) Bu Kanuna göre teslimleri vergiden istisna edilen mal ve hizmetlerin ithali,

b) **(Değişik : 27/1/2000 - 4503/1 md.)** 4458 sayılı Gümrük Kanununun 167 nci maddesinin birinci fıkrası [(3) numaralı bendi, (5) numaralı bendinin (a) alt bendi, (7) numaralı bendi ile (12) numaralı bendinin (a) alt bendi hariç] geçici ithalat ve hariçte işleme rejimleri ile geri gelen eşyaya ilişkin hükümleri kapsamında gümrük vergisinden muaf veya müstesna olan eşyanın ithali, (Bu Kanunun 11 inci maddesinde düzenlenen ihracat istisnasından yararlanarak ihraç olunan ancak, Gümrük Kanununun 168,169 ve 170 inci maddelerinde belirtildiği şekilde geri gelen eşyanın ithalat istisnasından faydalanabilmesi için, bu eşyayla ilgili olarak ihracat istisnasından faydalanılan miktarın gümrük idarelerine ödenmesi veya bu miktar kadar teminat gösterilmesi şarttır.)[23]

c) **(Değişik : 25/12/2003 - 5035/7 md.)** Gümrük Kanunundaki transit ve gümrük antrepo rejimleri ile geçici depolama ve serbest bölge hükümlerinin uygulandığı mallar,

2) **(Değişik: 27/1/2000-4503/1 md.)** Gümrük Kanununa göre geri gelen eşyanın dışarıda bir işleme tabi tutulması veya asli kısmına bir ilave yapılması halinde eşyanın kazandığı değer farkı istisnaya dahil değildir.

ALTINCI BÖLÜM
Sosyal ve Askeri Amaçlı İstisnalarla Diğer İstisnalar

Madde 17 – 1. Kültür ve Eğitim Amacı Taşıyan İstisnalar:[24]

Genel ve katma bütçeli daireler, il özel idareleri, belediyeler, köyler, bunların teşkil ettikleri birlikler, üniversiteler, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla ve Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, siyasi partiler ve sendikalar, kanunla kurulan veya tüzelkişiliği haiz emekli ve yardım sandıkları, kamu menfaatine yararlı dernekler, tarımsal amaçlı kooperatifler ve Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıfların;

---

[23] 28/7/2024 tarihli ve 7524 sayılı Kanunun 18 inci maddesi ile bu bentte yer alan "167 nci maddesi [(5) numaralı fıkrasının (a) bendi ile (7) numaralı fıkrası hariç]" ibaresi "167 nci maddesinin birinci fıkrası [(3) numaralı bendi, (5) numaralı bendinin (a) alt bendi, (7) numaralı bendi ile (12) numaralı bendinin (a) alt bendi hariç]" şeklinde değiştirilmiştir.

[24] 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 90 ıncı maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan "kanunla" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle" ibaresi eklenmiş ve "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.

a) İlim, fen ve güzel sanatları, tarımı yaymak, islah ve teşvik etmek amacıyla yaptıkları teslim ve hizmetleri,

b) Tiyatro, konser salonu, kütüphane, sergi, okuma ve konferans salonları ile spor tesisleri işletmek veya yönetmek suretiyle ifa ettikleri kültür ve eğitim faaliyetlerine ilişkin teslim ve hizmetleri,

2. Sosyal Amaç Taşıyan İstisnalar:

a) Yukarıda sayılan kurum ve kuruluşların hastane, nekahathane, klinik, dispanser, prevantoryum, sanatoryum, kan bankası ve organ nakline mahsus bankalar, anıtlar, botanik ve zooloji bahçeleri, parklar ile veteriner, bakteriyoloji, seroloji ve distofajin laboratuvarları gibi kuruluşlar, öğrenci veya yetiştirme yurtları, yaşlı ve engelli bakım ve huzurevleri, parasız fukara aşevleri, düşkünevleri ve yetimhaneleri işletmek veya yönetmek suretiyle ifa ettikleri kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetleri ile bunlardan sağlık hizmeti sunanların teşhis ve tedaviye yönelik olarak birbirlerine yapacakları teslim ve hizmetler,[25][26][27]

b) **(Değişik: 16/7/2004-5228/15 md.)** 8/2/2007 tarihli ve 5580 sayılı Kanun hükümlerine tâbi özel okullarca bedelsiz verilen eğitim, öğretim hizmetlerinde ilgili dönemdeki kapasitelerinin % 10'unu, 24/3/1950 tarihli ve 5661 sayılı Yüksek Öğrenim Öğrenci Yurtları ve Aşevleri Hakkındaki Kanuna Ek Kanun ile 30/4/1992 tarihli ve 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun hükümlerine göre kurulan öğrenci yurtları tarafından bedelsiz verilen yurt hizmetlerinde ilgili dönemdeki kapasitelerinin % 10'unu, üniversite ve yüksekokullarda ise % 50'sini geçmemek üzere verilen bedelsiz eğitim ve öğretim hizmetleri, kanunların gösterdiği gerek üzerine bedelsiz olarak yapılan mal teslimi ve hizmet ifaları, birinci fıkrada sayılan kurum ve kuruluşlara bedelsiz olarak yapılan her türlü mal teslimi ve hizmet ifaları ile fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan Darülacezeye, dernek ve vakıflara Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bağışlanan gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin teslimi,[28][29][30][31]

---

[25] *23/7/2010 tarihli ve 6009 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle, bu bendin sonunda yer alan "teslim ve hizmetleri" ibaresi "teslim ve hizmetleri ile bunlardan sağlık hizmeti sunanların teşhis ve tedaviye yönelik olarak birbirlerine yapacakları teslim ve hizmetler" şeklinde değiştirilmiştir.*

[26] *25/4/2013 tarihli ve 6462 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, bu bentte yer alan "sakat" ibaresi "engelli" şeklinde değiştirilmiştir.*

[27] *2/4/2026 tarihli ve 7577 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle 1/1/2027 tarihinde yürürlüğe girmek üzere bu bende "gibi kuruluşlar" ibaresinden sonra gelmek üzere "(Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflarca kurulan yükseköğretim kurumları tarafından işletilenler hariç)" ibaresi eklenmiştir. Söz konusu düzenleme, yürürlüğe girdiği tarihte Mevzuat Bilgi Sistemine işlenecek olup mezkur düzenlemeyi görmek için 17/4/2026 tarihli ve 33227 sayılı Resmî Gazete'ye bakınız.*

[28] *30/12/2004 tarihli ve 5281 sayılı Kanunun 43 üncü maddesiyle, (b) bendinde yer alan "gıda maddelerinin " ibaresi, "gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin"; (d) bendinde yer alan "Maliye Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle" ibaresi, "Maliye Bakanlığınca" olarak değiştirilmiştir.*

[29] *Bu bentte yer alan "Üniversite ve yüksekokullar ile 8.6.1965 tarihli ve 625 sayılı Kanun hükümlerine tâbi özel okullar tarafından ilgili dönemdeki kapasitelerinin % 10 unu" ibaresi, 28/3/2007 tarihli ve 5615 sayılı Kanunun 13 üncü maddesiyle "8/2/2007 tarihli ve 5580 sayılı Kanun hükümlerine tâbi özel okullar tarafından ilgili dönemdeki kapasitelerinin % 10'unu, üniversite ve yüksekokullarda ise % 50'sini" şeklinde değiştirilmiştir.*

[30] *16/6/2009 tarihli ve 5904 sayılı Kanunun 13 üncü maddesiyle; bu bentte yer alan "özel okullar tarafından ilgili dönemdeki kapasitelerinin % 10'unu" ibaresi "özel okullarca bedelsiz verilen eğitim, öğretim hizmetlerinde ilgili dönemdeki kapasitelerinin % 10'unu, 24/3/1950 tarihli ve 5661 sayılı Yüksek Öğrenim Öğrenci Yurtları ve Aşevleri Hakkındaki Kanuna Ek Kanun ile 30/4/1992 tarihli ve 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun hükümlerine göre kurulan öğrenci yurtları tarafından bedelsiz verilen yurt hizmetlerinde ilgili dönemdeki kapasitelerinin % 10'unu," şeklinde değiştirilmiştir.*

c) **(Ek: 23/11/2000-4605/6 md.)** Yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilcilik ve konsoloslukları ile yabancı hayır ve yardım kurumlarına, bu maddenin 1 numaralı fıkrasında sayılan kurum ve kuruluşlara bedelsiz olarak yapacakları teslim ve hizmetlere ilişkin olarak yapılan teslim ve hizmetler.

Maliye Bakanlığı, istisna kapsamına girecek mal ve hizmetler ile bunların asgari tutarlarını ve bu bendin uygulamasına ilişkin usul ve esasları tespit etmeye yetkilidir.

d) **(Ek: 14/7/2004-5226/19md.)** 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamındaki tescilli taşınmaz kültür varlıklarının rölöve, restorasyon ve restitüsyon projelerine münhasır olmak üzere, bu projelendirmelerden yararlananlara verilen mimarlık hizmetleri ile projelerin uygulanması kapsamında yapılacak teslimler.

İstisna kapsamına girecek mal ve hizmetler ile bunların asgarî standartları ve bu bendin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.[28]

e) **(Ek: 16/7/2004-5228/15 md.)** Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, kanunlarla kendilerine verilen görev gereği ve kuruluş amaçlarına uygun ruhsat, izin, onay ve benzeri hizmetleri ile bu hizmetlerle ilgili olarak kullanılacak basılı kâğıtların bu kuruluşlar tarafından teslimi (motorlu taşıtlar tescil plaka teslimleri hariç),

3. Askeri Amaç Taşıyan İstisnalar:

a) **(Değişik: 11/2/2014-6519/45 md.)** Askerî fabrika, tersane ve atölyeler, orduevi ve bağlı şubeleri, askerî gazinolar, kışla gazinoları, vardiya yatakhaneleri ve bunların müştemilatı, özel, yerel ve kış eğitim merkezleri, askerî kantinler ve askerî müzelerin kuruluş amaçlarına uygun olarak yaptıkları teslim ve hizmetler ile bu kurum ve kuruluşların yapacağı Gelir Vergisi Kanununun 70 inci maddesinde belirtilen mal ve hakların kiralanması işlemleri,

b) **(Mülga: 3/6/1986-3297/18 md.)**[32]

c) **(Mülga: 6/12/1984-3099/geçici md.)**

4. Diğer İstisnalar:

a) **(Değişik: 9/4/2003-4842/23 md.)** Gelir Vergisi Kanununa göre vergiden muaf esnaf ile kazançları basit usulde tespit edilen mükellefler tarafından yapılan teslim ve hizmetler, aynı Kanunun mükerrer 20/B ve geçici 94 üncü maddeleri kapsamında vergilendirilen kazançlara konu teslim ve hizmetler,[33][34]

b) **(Değişik: 3/6/1986-3297/6 md.)** Gelir Vergisi Kanununa göre gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçiler ile aynı Kanunun 66 ncı maddesine göre vergiden muaf olan serbest meslek erbabı, tarafından yapılan teslim ve hizmetler,[35]

---

[31] 22/4/2026 tarihli ve 7578 sayılı Kanunun 13 üncü maddesiyle bu bende "faaliyetinde bulunan" ibaresinden sonra gelmek üzere "Darülacezeye," ibaresi eklenmiştir.

[32] 3/6/1986 tarihli ve 3297 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesine bakınız.

[33] 14/10/2021 tarihli ve 7338 sayılı Kanunun 55 inci maddesiyle bu bentte yer alan "basit usulde vergilendirilen" ibaresi "kazançları basit usulde tespit edilen" şeklinde değiştirilmiş ve bende "aynı Kanunun mükerrer 20/B maddesi kapsamında vergilendirilen kazançlara konu teslim ve hizmetler," ibaresi eklenmiştir.

[34] 24/6/2026 tarihli ve 7587 sayılı kanunun 17 nci maddesi ile bu bentte yer alan "mükerrer 20/B maddesi" ibaresi "mükerrer 20/B ve geçici 94 üncü maddeleri" şeklinde değiştirilmiştir.

[35] Bu bentte yer alan "vergiden muaf olan küçük çiftçiler ile kazançları götürü gider usulüne göre tespit edilen çiftçiler" ibaresi, 22/7/1998 tarih ve 4369 sayılı Kanunun 81 inci maddesi ile "gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçiler ile aynı Kanunun 66 ncı maddesine göre vergiden muaf olan serbest meslek erbabı" şeklinde

c) **(Değişik: 20/6/2001-4684/19 md.)** Gelir Vergisi Kanununun 81 inci maddesinde belirtilen işlemler ile aynı maddenin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yazılı şartlar dahilinde adi ortaklıkların sermaye şirketine dönüşmesi işlemleri ve Kurumlar Vergisi Kanununa göre yapılan devir ve bölünme işlemleri (Bu kapsamda vergiden istisna edilen işlemler bakımından Katma Değer Vergisi Kanununun 30 uncu maddesinin (a) bendi hükmü uygulanmaz. İşlem sonunda faaliyetini bırakan, bölünen veya infisah eden mükelleflerce yüklenilen ve indirilemeyen vergiler, faaliyete başlayan veya devir ve bölünme sonrasında devredilen veya bölünen kurumların varlıklarını devralan mükellefeler tarafından mükerrer indirime yol açmayacak şekilde, Vergi Usul Kanununda düzenlenen zamanaşımı süreleri ile bağlı olmaksızın yapılacak vergi incelemesi sonucuna göre indirim konusu yapılır.),[36][37]

ç) **(Ek: 28/11/2017-7061/42 md.)** Uluslararası roaming anlaşmaları çerçevesinde yurt dışından alınan roaming hizmetleri ile bu hizmetlerin Türkiye'deki müşterilere yansıtılması,[38]

d) İktisadi işletmelere dahil olmayan gayrimenkullerin kiralanması işlemleri, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda kantin olarak belirlenen alanların okul aile birlikleri tarafından kiraya verilmesi işlemleri ile Sağlık Bakanlığına bağlı hastane, klinik, dispanser, sanatoryum gibi kurum ve kuruluşların yapacağı Gelir Vergisi Kanununun 70 inci maddesinde belirtilen mal ve hakların kiralanması işlemleri,[39][40]

e) **(Değişik: 9/4/2003-4842/23 md.)** Banka ve sigorta muameleleri vergisi kapsamına giren işlemler ve sigorta aracılarının sigorta şirketlerine yaptığı sigorta muamelelerine ilişkin işlemleri ile 5520 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) ve (p) bentlerinde belirtilen kurumların kredi teminatı sağlama işlemleri,[41][42]

f) **(Değişik: 14/3/2007-5602/10 md.)** Darphane ve Damga Matbaası tarafından yapılan teslim ve hizmetler,

---

değiştirilmiştir.

[36] *29/3/2018 tarihli ve 7104 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle, bu bentte yer alan "Gelir Vergisi Kanununun 81 inci maddesinde belirtilen işlemler ile" ibaresinden sonra gelmek üzere "aynı maddenin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde yazılı şartlar dahilinde adi ortaklıkların sermaye şirketine dönüşmesi işlemleri ve" ibaresi eklenmiş ve aynı Kanunun 29 uncu maddesiyle bu hükmün 6/4/2018 tarihini izleyen ikinci aybaşında yürürlüğe girmesi hüküm altına alınmıştır.*

[37] *28/7/2024 tarihli ve 7524 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi ile bu bendin parantez içi hükmünde yer alan "mükerrer indirime yol açmayacak şekilde" ibaresinden sonra gelmek üzere ", Vergi Usul Kanununda düzenlenen zamanaşımı süreleri ile bağlı olmaksızın yapılacak vergi incelemesi sonucuna göre" ibaresi eklenmiştir.*

[38] *28/11/2017 tarihli ve 7061 sayılı Kanunun 42 inci maddesiyle eklenen bu bendin; 7061 sayılı Kanunun yayımlandığı (5/12/2017) ayı izleyen ay başında yürürlüğe girmesi hüküm altına alınmıştır.*

[39] *Bu bentte yer alan "kiralanması işlemleri" ibaresi, 6/4/2011 tarihli ve 6225 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle "kiralanması işlemleri ile Sağlık Bakanlığına bağlı hastane, klinik, dispanser, sanatoryum gibi kurum ve kuruluşların yapacağı Gelir Vergisi Kanununun 70 inci maddesinde belirtilen mal ve hakların kiralanması işlemleri" şeklinde değiştirilmiştir.*

[40] *21/3/2018 tarihli ve 7103 sayılı Kanunun 30 uncu maddesiyle, bu bentte yer alan "gayrimenkullerin kiralanması işlemleri" ibaresi "gayrimenkullerin kiralanması işlemleri, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda kantin olarak belirlenen alanların okul aile birlikleri tarafından kiraya verilmesi işlemleri" şeklinde değiştirilmiştir.*

[41] *4/6/2008 tarihli ve 5766 sayılı Kanunun 12 nci maddesiyle; bu bentte yer alan "tali acenteler dahil sigorta acente ve prodüktörlerinin" ibaresi , 1/8/2008 tarihinden geçerli olmak üzere"sigorta aracılarının sigorta şirketlerine yaptığı" şeklinde değiştirilmiştir.*

[42] *4/11/2021 tarihli ve 7341 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle bu fıkrada yer alan "Kurumlar Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin (24) numaralı bendinde" ibaresi "5520 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) ve (p) bentlerinde" şeklinde değiştirilmiştir.*

g) **(Değişik: 16/7/2004-5228/15 md.)** Külçe altın ve külçe gümüş teslimleri ile kıymetli taşların (elmas, pırlanta, yakut, zümrüt, topaz, safir, zebercet, inci) 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre Türkiye'de kurulu borsalarda işlem görmek üzere ithali, borsaya teslimi ve borsa üyeleri arasında el değiştirmesi, döviz, para, damga pulu, değerli kâğıtlar, hisse senedi, tahvil, (elde edilen faiz gelirleri ile sınırlı olmak üzere tahvil satın almak suretiyle verilen finansman hizmetleri dâhil) varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikaları, Türkiye'de kurulu borsalarda işlem gören sermaye piyasası araçları ile metal, plastik, lastik, kauçuk, kâğıt, cam hurda ve atıkları ile konfeksiyon kırpıntılarının teslimi,[43][44][45][46][47][48][49]

ğ) **(Ek:2/4/2026-7577/3 md.)** 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu kapsamında taşınmazların kamulaştırmayı yapan Devlet ve kamu tüzel kişilerine devri,

h) Zirai amaçlı su teslimleri ile köy tüzel kişiliklerince köyde ikamet edenlere yapılan ticari amaçlı olmayan perakende içme suyu teslimleri, kamu kuruluşları, tarımsal kooperatifler ve çiftçi birliklerince yapılan arazi ıslahına ait hizmetler,[50]

ı) **(Ek:6/12/1984-3099/1 md.;Değişik: 16/7/2004-5228/15 md.)** Serbest bölgelerde verilen hizmetler ile serbest bölgelere veya bu bölgelerden yapılan ihraç amaçlı yük taşıma işleri,[51]

i) **(Ek: 19/8/2016-6741/9 md.)** Varlık ve hakların, Türkiye Varlık Fonu ve alt fonlara devri ile bu varlık ve hakların Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi tarafından yönetilmesi suretiyle yapılan teslim ve hizmetler,

Bu bent kapsamında istisna edilen işlemler bakımından, 30 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanmaz.

j) **(Ek : 3/6/1986 - 3297/6 md.)** Boru hattı ile yapılan yabancı ham petrol, gaz ve bunların ürünlerinin taşınması hizmetleri.

---

[43] 4/6/2008 tarihli ve 5766 sayılı Kanunun 12 nci maddesiyle; bu bentte yer alan "atıkları (hurda metalden elde edilen külçeler dahil) teslimi" ibaresi "atıklarının teslimi" olarak değiştirilmiştir.

[44] Bu bendin 2011 yılında uygulanması ile ilgili olarak 29/12/2010 tarihli ve 27800 (6.Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Maliye Bakanlığı'nın 114 seri numaralı Tebliğine bakınız.

[45] 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanunun 85 inci maddesiyle, bu bentte yer alan "tahvil" ibaresi "tahvil, varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikaları" şeklinde değiştirilmiştir.

[46] 31/5/2012 tarihli ve 6322 sayılı Kanunun 21 inci maddesiyle;bu bentte yer alan "kira sertifikaları" ibaresinden sonra gelmek üzere ", Türkiye'de kurulu borsalarda işlem gören sermaye piyasası araçları" ibaresi eklenmiştir.

[47] 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunun 26 ncı maddesiyle, bu bentte yer alan "Külçe altın, külçe gümüş, kıymetli taşlar (elmas, pırlanta, yakut, zümrüt, topaz, safir, zebercet, inci, kübik virconia)" ibaresi "Külçe altın ve külçe gümüş teslimleri ile kıymetli taşların (elmas, pırlanta, yakut, zümrüt, topaz, safir, zebercet, inci) 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre Türkiye'de kurulu borsalarda işlem görmek üzere ithali, borsaya teslimi ve borsa üyeleri arasında el değiştirmesi," şeklinde değiştirilmiştir.

[48] 15/7/2016 tarihli ve 6728 sayılı Kanunun 43 üncü maddesiyle, bu bentte yer alan "tahvil" ibaresinden sonra gelmek üzere "(elde edilen faiz gelirleri ile sınırlı olmak üzere tahvil satın almak suretiyle verilen finansman hizmetleri dâhil)" parantez içi hüküm eklenmiştir.

[49] 29/3/2018 tarihli ve 7104 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle, bu bentte yer alan "atıklarının" ibaresi "atıkları ile konfeksiyon kırpıntılarının" şeklinde değiştirilmiş ve aynı Kanunun 29 uncu maddesiyle bu hükmün 6/4/2018 tarihini izleyen ikinci aybaşında yürürlüğe girmesi hüküm altına alınmıştır.

[50] Bu bentte bulunan; "Zirai sulama amaçlı su teslimleri." ibaresi, 28/6/2001 tarihli ve 4697 sayılı Kanunla, "Zirai amaçlı su teslimleri ile köy tüzel kişiliklerince köyde ikamet edenlere yapılan ticari amaçlı olmayan perakende içme suyu teslimleri" şeklinde Kanunun yayımı tarihi olan 10/7/2001 tarihinden geçerli olmak üzere değiştirilmiştir.

[51] 16/11/2016 tarihli ve 6761 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle, bu bentte yer alan "verilen hizmetler" ibaresinden sonra gelmek üzere "ile serbest bölgelere veya bu bölgelerden yapılan ihraç amaçlı yük taşıma işleri" ibaresi eklenmiştir.

k) **(Ek : 22/7/1998 - 4369/60 md.)** Organize sanayi bölgeleri ile küçük sanayi sitelerinin kurulması amacıyla oluşturulan iktisadi işletmelerin arsa ve işyeri teslimleri(…)[52].

l) **(Ek: 9/4/2003-4842/23 md.)** 30.1.2002 tarihli ve 4743 sayılı Kanun hükümlerine göre kurulan varlık yönetim şirketlerinin bankalar, özel finans kurumları ve diğer mali kurumlardan devraldığı alacakların tahsili amacıyla bu alacakların teminatını oluşturan mal ve hakların (müzayede mahallinde satışı dahil) teslimi ile aynı Kanuna göre finansal yeniden yapılandırma çerçeve anlaşmaları hükümleri kapsamında yeniden yapılandırılan borçların ödenmemesi nedeniyle bu borçların teminatını oluşturan mal ve hakların (müzayede mahallinde satışı dahil) teslimi,

m) **(Ek: 9/4/2003-4842/23 md.; Değişik: 16/7/2004-5228/15 md.)** Bankalar Kanunu uyarınca; mal ve hakların Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna teslimi ile bunların Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından (müzayede mahallinde satışı dahil) teslimi, bu Fonun devraldığı alacakların tahsili amacıyla, bunların teminatını oluşturan mal ve hakların (müzayede mahallinde satışı dahil) teslimi ve temettü hariç ortaklık haklarıyla yönetim ve denetimleri devralınan şirketlerin aktiflerinin Fon alacaklarının tahsili amacıyla (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dahil) teslimi,

Bu istisna işlem bedelinden Fona intikal eden tutarla orantılı uygulanır.

n) **(Ek:25/12/2003-5035/8 md.)** Basın, Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğüne verilen haber hizmetleri.

o) **(Ek: 16/7/2004-5228/15 md.)** Gümrük antrepoları ve geçici depolama yerleri ile gümrük hizmetlerinin verildiği gümrüklü sahalarda (…)[54] vergisiz satış yapılan işyerlerinin ve bu işyerlerine ait depo ve ardiye gibi bağımsız birimlerin kiralanması,[53][54]

ö) **(Ek: 29/3/2018-7104/5 md.)** Gümrük antrepoları ve geçici depolama yerleri ile gümrük hizmetlerinin verildiği gümrüklü sahalarda, ithalat ve ihracat işlemlerine konu mallar ile transit rejim kapsamında işlem gören mallar için verilen ardiye, depolama ve terminal hizmetleri,[55]

p) **(Ek: 16/7/2004-5228/15 md.; Değişik: 24/7/2008-5793/13 md.)** Hazinece yapılan taşınmaz teslimi ve kiralamaları, irtifak hakkı tesisi, kullanma izni ve ön izin verilmesi işlemleri ile Kentsel Dönüşüm Başkanlığı ve Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca yapılan arsa ve arazi teslimleri, belediyeler, il özel idareleri ve yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarının mülkiyetindeki taşınmazların ve Vakıflar Genel Müdürlüğünün yönettiği ve temsil ettiği mazbut vakıfların mülkiyetinde bulunan taşınmazların satışı suretiyle gerçekleşen devir ve

---

[52] 16/6/2009 tarihli ve 5904 sayılı Kanunun 13 üncü maddesiyle bu bentte yer alan "ile konut yapı kooperatiflerinin üyelerine konut teslimleri" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

[53] Bu bentte yer alan "işlemlerine konu mallar" ibaresi, 28/3/2007 tarihli ve 5615 sayılı Kanunun 13 üncü maddesiyle "işlemlerine konu mallar ile transit rejim kapsamında işlem gören mallar" şeklinde değiştirilmiştir.

[54] 29/3/2018 tarihli ve 7104 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle, bu bentte yer alan "; ithalat ve ihracat işlemlerine konu mallar ile transit rejim kapsamında işlem gören mallar için verilen ardiye, depolama ve terminal hizmetleri ile" ibaresi madde metninden çıkarılmış ve aynı Kanunun 29 uncu maddesiyle bu hükmün 6/4/2018 tarihini izleyen ikinci aybaşında yürürlüğe girmesi hüküm altına alınmıştır.

[55] 29/3/2018 tarihli ve 7104 sayılı Kanunun 29 uncu maddesiyle bu bent hükmünün 6/4/2018 tarihini izleyen ikinci aybaşında yürürlüğe girmesi hüküm altına alınmıştır.

teslimler,[56][57][58][59]

r) **(Ek: 30/12/2004-5281/33 md.; Değişik: 28/3/2007-5615/13 md.)** Kurumların aktifinde (…)[60] en az iki tam yıl süreyle bulunan iştirak hisselerinin satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimler ile bankalara, finansal kiralama ve finansman şirketlerine borçlu olanların ve kefillerinin borçlarına karşılık taşınmaz ve iştirak hisselerinin (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dahil) bankalara, finansal kiralama ve finansman şirketlerine devir ve teslimleri ile bu taşınmaz ve iştirak hisselerinin finansal kiralama ve finansman şirketlerince devir ve teslimi. [61][62]

İstisna kapsamındaki kıymetlerin ticaretini yapan kurumların, bu amaçla aktiflerinde bulundurdukları (…)[62] iştirak hisselerinin teslimleri istisna kapsamı dışındadır.

İstisna kapsamında teslim edilen kıymetlerin iktisabında yüklenilen ve teslimin yapıldığı döneme kadar indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi, teslimin yapıldığı hesap dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınır.[63]

(Ek paragraf: 15/7/2016-6728/43 md.) Bu fıkranın (u) bendi kapsamında varlık kiralama şirketlerine ve (y) bendi kapsamında finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarına devredilen (…)[62] iştirak hisselerinin, kaynak kuruluş ve kiracı tarafından üçüncü kişilere satışına ilişkin en az iki tam yıl aktifte bulundurma süresinin hesabında, bu (…)[62] iştirak hisselerinin varlık kiralama şirketleri, finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarının aktifinde bulunduğu süreler de dikkate alınır.

s) **(Ek: 1/7/2005-5378/32 md.)** Engellilerin eğitimleri, meslekleri, günlük yaşamları için özel olarak üretilmiş her türlü araç-gereç ve özel bilgisayar programları.[64]

ş) **(Ek: 21/2/2007-5582/35 md.)** 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 38/A

---

[56] 18/1/2017 tarihli ve 6770 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle bu bentte yer alan "arsa ve arazi teslimleri," ibaresinden sonra gelmek üzere "belediyeler ve il özel idarelerinin mülkiyetindeki taşınmazların satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimler," ibaresi eklenmiştir.

[57] 5/12/2024 tarihli ve 7534 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle, bu bentte yer alan "işlemleri ile" ibaresinden sonra gelmek üzere "Kentsel Dönüşüm Başkanlığı ve" ibaresi eklenmiştir.

[58] 20/7/2025 tarihli ve 7555 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle bu bende "mülkiyetindeki taşınmazların" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve Vakıflar Genel Müdürlüğünün yönettiği ve temsil ettiği mazbut vakıfların mülkiyetinde bulunan taşınmazların" ibaresi eklenmiştir.

[59] 4/12/2025 tarihli ve 7566 sayılı Kanunun 14 üncü maddesiyle bu bentte yer alan "belediyeler ve il özel idarelerinin" ibaresi "belediyeler, il özel idareleri ve yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarının" şeklinde değiştirilmiştir.

[60] 18/1/2017 tarihli ve 6770 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle bu bendin birinci paragrafında yer alan "veya belediyeler ile il özel idarelerinin mülkiyetinde," ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

[61] 28/11/2017 tarihli ve 7061 sayılı Kanunun 42 nci maddesiyle, 1/1/2018 tarihinde yürürlüğe girmek üzere, bu paragrafta yer alan "bankalara" ibareleri "bankalara, finansal kiralama ve finansman şirketlerine" şeklinde değiştirilmiş, "devir ve teslimleri" ibaresinden sonra gelmek üzere "ile bu taşınmaz ve iştirak hisselerinin finansal kiralama ve finansman şirketlerince devir ve teslimi" ibaresi eklenmiştir.

[62] 14/7/2023 tarihli ve 7456 sayılı Kanunun 7 inci maddesiyle bu maddenin (4) numaralı fıkrasının (r) bendinin birinci paragrafında yer alan "iştirak hisseleri ile taşınmazların" ibaresi "iştirak hisselerinin" şeklinde değiştirilmiş, ikinci ve dördüncü paragraflarında yer alan "taşınmaz ve" ibareleri madde metninden çıkarılmıştır.

[63] 24/7/2008 tarihli ve 5793 sayılı Kanunun 13 üncü maddesiyle bu bentte yer alan "gayrimenkullerin" ibaresi "taşınmazların" ve "gayrimenkul" ibaresi "taşınmaz" şeklinde değiştirilmiştir.

[64] 25/4/2013 tarihli ve 6462 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle, bu bentte yer alan "Özürlülerin" ibaresi "Engellilerin" şeklinde değiştirilmiştir.

maddesinde tanımlanan konut finansmanı amacıyla teminat gösterilen veya ipotek konulan konutun, konut finansman kuruluşları, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, ipotek finansmanı kuruluşları ya da üçüncü kişilere teslimi (müzayede mahallinde yapılan satışlar dahil) ile bu şekilde alınan konutun, konut finansman kuruluşları, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı veya ipotek finansmanı kuruluşları tarafından teslimi (müzayede mahallinde yapılan satışı dahil).

t) **(Ek: 16/6/2009-5904/14 md.)** 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında düzenlenen ürün senetlerinin, 1 inci maddenin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinin (d) alt bendi ile 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (ğ) bendinde belirtilen işlemler hariç olmak üzere, ürün ihtisas borsaları ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığından ürün senedi alım-satımı konusunda izin alan ticaret borsaları aracılığıyla teslimleri (Bu kapsamda vergiden istisna edilen işlemler bakımından 30 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanmaz.).

u) **(Ek: 13/2/2011-6111/85 md.; Değişik: 15/7/2016-6728/43 md.)** Her türlü varlık ve hakkın, kaynak kuruluşlarca, kira sertifikası ihracı amacıyla ve sözleşme süresi sonunda geri alınması şartıyla varlık kiralama şirketlerine devri ile bu varlık ve hakların varlık kiralama şirketlerince kiralanması ve devralınan kuruma devri.

İstisna kapsamında, varlık kiralama şirketlerine devredilen varlık ve hakların iktisabında yüklenilen ve devrin yapıldığı döneme kadar indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi, devrin yapıldığı hesap dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınır.

v) **(Ek: 13/6/2012-6327/12 md.)** 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu uyarınca oluşturulan Sigorta Tahkim Komisyonu tarafından münhasıran uyuşmazlıkların çözümüne ilişkin olarak verilen hizmetler.

y) **(Ek: 12/7/2013-6495/29 md.; Değişik: 15/7/2016-6728/43 md.)** 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu kapsamında; finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarınca bizzat kiracıdan satın alınıp geriye kiralanan her türlü taşınır ve taşınmazlara uygulanmak üzere ve kiralamaya konu kıymetin mülkiyetinin sözleşme süresi sonunda kiracıya devredilecek olması koşulu ile kiralamaya konu taşınır ve taşınmazın kiralayana satılması, satan kişilere kiralanması ve devri.[65]

İstisna kapsamında, finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarına devredilen her türlü taşınır ve taşınmaz malların iktisabında yüklenilen ve devrin yapıldığı döneme kadar indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi, devrin yapıldığı hesap dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınır.

z) **(Ek: 6/2/2014-6518/32 md.)** 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5/B maddesi kapsamındaki araştırma ve geliştirme, yenilik ile yazılım faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan patentli veya faydalı model belgeli buluşa ilişkin gayri maddi hakların kiralanması, devri veya satışı (Bu kapsamda vergiden istisna edilen işlemler bakımından bu Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanmaz.).

---

[65] *15/7/2016 tarihli ve 6728 sayılı Kanunun 76 ncı maddesiyle, bu parafrafın 2/8/2013 tarihinden itibaren yapılan işlemlere uygulanmak üzere 6728 sayılı Kanunun Resmi Gazete'de yayım tarihi olan 9/8/2016'da yürürlüğe girmesi hüküm altına alınmıştır.*

YEDİNCİ BÖLÜM
İstisnadan Vazgeçme ve İstisnaların Sınırı

İstisnadan vazgeçme:

Madde 18 – 1. **(Değişik: 16/7/2004-5228/16 md.)** Vergiden istisna edilmiş işlemleri yapanlar, ilgili vergi dairesine yazılı başvuruda bulunarak, belirtecekleri işlem türleri için vergiye tâbi tutulmalarını talep edebilirler. Bu talebin dilekçede belirtilen ve dilekçe tarihinden sonra ifa edilen işlemlerin tamamını kapsaması şarttır. Şu kadar ki, mükellefiyetin devam etmekte olan işlemlere şümulü yoktur.

2. **(Değişik: 16/7/2004-5228/16 md.)** Kamu menfaatine yararlı dernekler ve Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıfların kuruluş amaçlarına uygun olarak işletmek veya yönetmek suretiyle ifa ettikleri teslim ve hizmetlere ilişkin istisnalar hariç olmak üzere, 17 nci maddenin (1) ve (2) numaralı fıkralarıyla (3) numaralı fıkranın (a) ve (4) numaralı fıkranın (e) bentlerinde yazılı istisnalar hakkında yukarıdaki (1) numaralı fıkra hükmü uygulanmaz.[66]

3. İstisnadan vazgeçeceklerin talepleri üzerine, vergi dairesince, vergi mükellefiyetleri talep tarihinden itibaren tesis olunur. Bu şekilde mükellef olanlar üç yıl geçmedikçe mükellefiyetten çıkamazlar. Mükellefler üç yıllık sürenin bitiminden önce mükellefiyetten çıkma talebinde bulunmadıkları takdirde mükellefiyet yeniden üç yıl süre ile uzatılmış sayılır.

İstisnaların sınırı:

Madde 19 – 1. Diğer kanunlardaki vergi muaflık ve istisna hükümleri bu vergi bakımından geçersizdir. Katma değer vergisine ilişkin istisna ve muafiyetler ancak bu Kanuna hüküm eklenmek veya bu Kanunda değişiklik yapılmak suretiyle düzenlenir.

2.Uluslararası anlaşma hükümleri saklıdır.

ÜÇÜNCÜ KISIM
Matrah, Nispet ve İndirim

BİRİNCİ BÖLÜM
Matrah

Teslim ve hizmet işlemlerinde matrah:

Madde 20 – 1. Teslim ve hizmet işlemlerinde matrah, bu işlemlerin karşılığını teşkil eden bedeldir.

2. Bedel deyimi, malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılan veyahut bunlar adına hareket edenlerden bu işlemler karşılığında her ne suretle olursa olsun alınan veya bunlarca borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade eder.

---

[66] *2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 90 ıncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.*

3. **(Mülga : 22/7/1998 - 4369/82 md.)**

4. Belli bir tarifeye göre fiyatı tespit edilen işler ile bedelin biletle tahsil edildiği hallerde tarife ve bilet bedeli Katma Değer Vergisi dahil edilerek tespit olunur ve vergi müşteriye ayrıca intikal ettirilmez.

İthalatta matrah:

Madde 21 – İthalatta, verginin matrahı aşağıda gösterilen unsurların toplamıdır:

a) İthal edilen malın gümrük vergisi tarhına esas olan kıymeti, gümrük vergisinin kıymet esasına göre alınmaması veya malın gümrük vergisinden muaf olması halinde sigorta ve navlun bedelleri dahil (CIF) değeri, bunun belli olmadığı hallerde malın gümrükçe tespit edilecek değeri,

b) İthalat sırasında ödenen her türlü vergi, resim, harç ve paylar,

c) Gümrük beyannamesinin tescil tarihine kadar yapılan diğer giderler ve ödemelerden vergilendirilmeyenler ile mal bedeli üzerinden hesaplanan fiyat farkı, kur farkı gibi ödemeler.[67][68]

ç) **(Ek : 20/7/2025-7555/8 md.)** 4760 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin (4) numaralı fıkrası uyarınca teminat karşılığı ithal edilen malın teminatının hesaplanmasına esas özel tüketim vergisi tutarı.

Uluslararası yük ve yolcu taşımalarında matrah:

Madde 22 – İkametgahı, kanuni merkezi ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayanlar tarafından yabancı ülkeler ile Türkiye arasında yapılan taşımacılık ile transit taşımacılıkta şahıs ve ton başına kilometre itibariyle yurt içi emsalleri göz önüne alınmak suretiyle matrah tespitine Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.

Özel matrah şekilleri:[69]

Madde 23 – Özel matrah şekilleri şunlardır:

a) Spor - Toto oyununda ve Milli Piyango dahil her türlü piyangoda, oyuna ve piyangoya katılma bedeli,

b) At yarışları ve diğer müşterek bahis ve talih oyunlarında bu yarış ve oyunlara katılma karşılığında alınan bedel ile bunların icra edildiği mahallere giriş karşılığında alınan bedel,

c) Profesyonel sanatçıların yer aldığı gösteriler ve konserler ile profesyonel sporcuların katıldığı sportif faaliyetler, maçlar ve yarışlar ve yarışmalar tertiplenmesi ve gösterilmesinde bunların icra edildiği mahallere giriş karşılığında alınan bedel ile bu mahallerde yapılan teslim ve hizmetlerin bedeli,

d) **(Değişik: 16/6/2009-5904/15 md.)** Gümrük depolarında ve müzayede mahallerinde yapılan satışlarda kesin satış bedeli ile 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu

---

[67] 22/7/1998 tarih ve 4369 sayılı Kanunun 81 inci maddesi ile; bu bentte yer alan "fiili ithalata" ibaresi "Gümrük beyannamesinin tescil tarihine" şeklinde değiştirilmiştir.

[68] 28/12/2001 tarihli ve 4731 sayılı Kanunun 5 inci maddesi ile bu bentte yer alan "diğer giderler ve ödemeler" ibaresi "diğer giderler ve ödemelerden vergilendirilmeyenler" şeklinde değiştirilmiştir.

[69] 29/3/2018 tarihli ve 7104 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasına (e) bendinden sonra gelmek üzere (f) bendi eklenmiş ve mevcut (f) bendi (g) bendi şeklinde teselsül ettirilmiş ve aynı Kanunun 29 uncu maddesiyle bu hükmün 6/4/2018 tarihini izleyen ikinci aybaşında yürürlüğe girmesi hüküm altına alınmıştır.

kapsamında düzenlenen ürün senetlerinin, senedin temsil ettiği ürünü depodan çekecek olanlara tesliminde, senedin en son işlem gördüğü borsada oluşan değeri.

e) **(Ek : 6/12/1984 - 3099/2 md.)** Altından mamül veya altın ihtiva eden ziynet eşyaları ile sikke altınların teslim ve ithalinde matrah, külçe altın bedeli düşüldükten sonra kalan miktardır.

f) **(Ek: 29/3/2018-7104/6 md.)** İkinci el motorlu kara taşıtı veya taşınmaz ticaretiyle iştigal eden mükelleflerce, katma değer vergisi mükellefi olmayanlardan (mükellef olanlardan istisna kapsamında yapılan alımlar dâhil) alınarak vasfında esaslı değişiklik yapılmaksızın satılan ikinci el motorlu kara taşıtı veya taşınmazların tesliminde matrah, alış bedeli düşüldükten sonra kalan tutardır.

g) **(Ek : 6/12/1984 - 3099/2 md.)** Maliye ve Gümrük Bakanlığı işin mahiyetini gözönünde tutarak özel matrah şekilleri tespit etmeye yetkilidir.

Matraha dahil olan unsurlar:

Madde 24 – Aşağıda yazılı unsurlar matraha dahildir:

a) Teslim alanın gösterdiği yere kadar satıcı tarafından yapılan taşıma, yükleme ve boşaltma giderleri,

b) Ambalaj giderleri, sigorta, komisyon ve benzeri gider karşılıkları ile vergi, resim, harç, pay, fon karşılığı gibi unsurlar,

c) Vade farkı, fiyat farkı, kur farkı, faiz, prim gibi çeşitli gelirler ile servis ve benzer adlar altında sağlanan her türlü menfaat, hizmet ve değerler.[70]

Matraha dahil olmayan unsurlar:

Madde 25 – Aşağıda yazılı unsurlar matraha dahil değildir:

a) Teslim ve hizmet işlemlerinde fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen ticari teamüllere uygun miktardaki iskontolar,

b) Hesaplanan katma değer vergisi.

Döviz ile yapılan işlemler:

Madde 26 – Bedelin döviz ile hesaplanması halinde döviz, vergiyi doğuran olayın meydana geldiği andaki cari kur üzerinden Türk parasına çevrilir. Cari kuru belli olmayan dövizlerin Türk parasına çevrilmesine ilişkin esasları Maliye ve Gümrük Bakanlığı belirler.

Emsal bedeli ve emsal ücreti:

Madde 27 – 1. Bedeli bulunmayan veya bilinmeyen işlemler ile bedelin mal, menfaat, hizmet gibi paradan başka değerler olması halinde matrah işlemin mahiyetine göre emsal bedeli veya emsal ücretidir.

2. Bedelin emsal bedeline veya emsal ücretine göre açık bir şekilde düşük olduğu ve bu düşüklüğün mükellefçe haklı bir sebeple açıklanamadığı hallerde de, matrah olarak emsal

---

[70] 17/1/2019 tarihli ve 7161 sayılı Kanunun 18 inci maddesiyle bu bende "fiyat farkı," ibaresinden sonra gelmek üzere "kur farkı," ibaresi eklenmiştir.

bedeli veya emsal ücreti esas alınır.

3. Emsal bedeli ve emsal ücreti Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre tespit olunur.

4. Katma değer vergisi uygulaması bakımından emsal bedelin tayininde genel idare giderleri ve genel giderlerden mamule düşen hissenin bedele katılması mecburidir.

5. Serbest meslek faaliyetleri için ilgili meslek teşekküllerince tespit edilmiş bir tarife varsa, hizmetin bedeli, bu tarifede gösterilen ücretten düşük olamaz.

6. **(Ek: 29/3/2018-7104/7 md.)** Arsa karşılığı inşaat işlerine ilişkin bedelin tespitinde, müteahhit tarafından arsa sahibine bırakılan konut veya işyerinin, Vergi Usul Kanununun 267 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ikinci sıradaki maliyet bedeli esasına göre belirlenen tutarı esas alınır.[71]

İKİNCİ BÖLÜM
Oran

Oran:[72][73][74]

Madde 28 – (Değişik : 3/12/1988 - 3505/23 md.)

Katma değer vergisi oranı, vergiye tabi her bir işlem için % 10'dur. Cumhurbaşkanı bu oranı, dört katına kadar artırmaya, % 1 'e kadar indirmeye, bu oranlar dahilinde muhtelif mal ve hizmetler ile bazı malların perakende safhası ve inşaatın yapıldığı arsanın veya konutun vergi değeri ve bulunduğu yeri esas alarak konut teslimleri için farklı vergi oranları tespit etmeye yetkilidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
İndirim

Vergi indirimi:[76][77]

Madde 29 – 1. Mükellefler, yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, faaliyetlerine ilişkin olarak aşağıdaki vergileri indirebilirler:

a) Kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen katma değer vergisi,

---

[71] 29/3/2018 tarihli ve 7104 sayılı Kanunun 29 uncu maddesiyle bu fıkra hükmünün 6/4/2018 tarihinden sonra yapılan teslimlere uygulanmak üzere 6/4/2018 tarihinde yürürlüğe girmesi hüküm altına alınmıştır.

[72] Bu maddedeki oranlarda Kararnameler ile yapılan değişiklikler için bu Kanunun sonundaki "KARARNAMELER İLE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER CETVELİ" ne bakınız.

[73] 31/5/2012 tarihli ve 6322 sayılı Kanunun 22 nci maddesiyle; bu fıkrada yer alan "perakende safhası için" ibaresi, "perakende safhası ve inşaatın yapıldığı arsanın veya konutun vergi değeri ve bulunduğu yeri esas alarak konut teslimleri için" şeklinde değiştirilmiştir.

[74] Bu maddede yer alan katma değer vergisi oranlarının uygulanması ile ilgili olarak, 3/2/2017 tarihli ve 29968 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 31/1/2017 tarihli ve 2017/9759 sayılı Bakanlar Kurulu Eki Karara bakınız.

[75] 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 90 ıncı maddesiyle, bu maddede yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

[76] Bu maddede yer alan katma değer vergisi oranlarının uygulanması ile ilgili olarak, 3/2/2017 tarihli ve 29968 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 31/1/2017 tarihli ve 2017/9759 sayılı Bakanlar Kurulu Eki Karara bakınız.

[77] 29/3/2018 tarihli ve 7104 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle, 3065 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin (3) numaralı fıkrasından sonra gelmek üzere (4) numaralı fıkra eklenmiş ve mevcut (4) numaralı fıkra buna göre teselsül ettirilmiş ve 7104 sayılı Kanunun 29 uncu maddesiyle de bu değişikliğin 1/1/2019 tarihinde yürürlüğe girmesi hüküm altına alınmıştır.

b) İthal olunan mal ve hizmetler dolayısıyla ödenen katma değer vergisi,

c) **(Ek : 3/6/1986 - 3297/9 md.)** Götürü veya telafi edici usulde vergiye tabi mükelleflerden gerçek usulde vergilendirmeye geçenlerin, çıkarılan envantere göre hesap dönemi başındaki mallara ait fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen katma değer vergisi,

ç) **(Ek:27/12/2023-7491/30 md.)** Vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar tarafından sorumlu sıfatıyla beyan edilerek ödenen katma değer vergisi,

2. **(Değişik: 25/12/2003-5035/9 md.)** Bir vergilendirme döneminde indirilecek katma değer vergisi toplamı, mükellefin vergiye tâbi işlemleri dolayısıyla hesaplanan katma değer vergisi toplamından fazla olduğu takdirde, aradaki fark sonraki dönemlere devrolunur ve iade edilmez. Şu kadar ki, 28 inci madde uyarınca Cumhurbaşkanı tarafından vergi nispeti indirilen teslim ve hizmetlerle ilgili olup (…)[78] indirilemeyen ve tutarı Cumhurbaşkanınca tespit edilecek sınırı aşan vergi, bu mükelleflerin vergi ve sosyal sigorta prim borçları ile genel ve katma bütçeli idareler ile belediyelere olan borçlarına ya da döner sermayeli kuruluşlar ile sermayesinin % 51'i veya daha fazlası kamuya ait olan veya özelleştirme kapsamında bulunan işletmeler ile organize sanayi bölgelerinden temin ettikleri mal ve hizmet bedellerine ilişkin borçlarına mahsuben ödenir. **(Ek cümle: 18/1/2017-6770/16 md.)** Ancak mahsuben iade edilmeyen vergi, Maliye Bakanlığınca belirlenen sektörler, mal ve hizmet grupları ve dönemler itibarıyla yılı içinde nakden iade edilebilir. Yılı içinde mahsuben iade edilemeyen vergi izleyen yıl içinde talep edilmesi şartıyla nakden veya mükellefin yukarıda sayılan borçlarına mahsuben iade edilir. Cumhurbaşkanı, vergi nispeti indirilen mal ve hizmet grupları ile sektörler itibarıyla, iade hakkını kısmen veya tamamen ya da amortismana tabi iktisadi kıymetler dolayısıyla yüklenilen katma değer vergisi ile sınırlı olmak üzere kaldırmaya; Maliye Bakanlığı, bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.[79][80][81]

3. **(Ek: 3/6/1986 – 3297/9 md.)** İndirim hakkı vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu takvim yılını takip eden takvim yılı aşılmamak şartıyla, ilgili vesikaların kanuni defterlere kaydedildiği vergilendirme döneminde kullanılabilir. **(Ek cümle:9/3/2023-7440/16 md.)** Şu kadar ki, boru hatları veya elektrik telleri ile taşınan ve sürekli akış hâlinde olan malların ithaline ilişkin olarak ithalatın yapıldığı vergilendirme dönemine ait katma değer vergisi beyannamesinin verilme süresi sonuna kadar ödenen katma değer vergisi, ithalatın yapıldığı dönemde indirim konusu yapılabilir.[82]

---

[78] *29/3/2018 tarihli ve 7104 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle, bu fıkranın ikinci cümlesinde yer alan "teslim ve hizmetin gerçekleştiği vergilendirme döneminde" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.*

[79] *2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 90 ıncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Bakanlar Kurulu" ibareleri "Cumhurbaşkanı", "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.*

[80] *Bu fıkrada yer alan "işletmelerden" ibaresi, 28/3/2007 tarihli ve 5615 sayılı Kanunun 13 üncü maddesiyle "işletmeler ile organize sanayi bölgelerinden" şeklinde değiştirilmiştir.*

[81] *18/2/2009 tarihli ve 5838 sayılı Kanunun 12 nci maddesiyle; bu fıkranın sonunda yer alan "Yılı içinde mahsuben iade edilemeyen vergi nakden iade edilir. Bakanlar Kurulu, vergi nispeti indirilen mal ve hizmet grupları ile sektörler itibarıyla, amortismana tabi iktisadi kıymetler dolayısıyla yüklenilen katma değer vergisinin iade hakkını kaldırmaya; Maliye Bakanlığı, bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir." ibaresi "Yılı içinde mahsuben iade edilemeyen vergi izleyen yıl içinde talep edilmesi şartıyla nakden veya mükellefin yukarıda sayılan borçlarına mahsuben iade edilir. Bakanlar Kurulu, vergi nispeti indirilen mal ve hizmet grupları ile sektörler itibarıyla, iade hakkını kısmen veya tamamen ya da amortismana tabi iktisadi kıymetler dolayısıyla yüklenilen katma değer vergisi ile sınırlı olmak üzere kaldırmaya; Maliye Bakanlığı, bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir." şeklinde değiştirilmiştir.*

[82] *29/3/2018 tarihli ve 7104 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "vuku bulduğu" ibaresinden sonra gelmek üzere "takvim yılını takip eden" ibaresi eklenmiş ve aynı Kanunun 29 uncu maddesiyle bu*

4. **(Ek: 29/3/2018-7104/8 md.)** Vergi Usul Kanununun 322 nci maddesine göre değersiz hale gelen alacaklara ilişkin hesaplanan ve beyan edilen katma değer vergisi, alacağın zarar yazıldığı vergilendirme döneminde indirim konusu yapılabilir (Şu kadar ki Vergi Usul Kanununun 323 üncü maddesine göre karşılık ayrılmak suretiyle gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınan katma değer vergisinin bu fıkra kapsamında indirim konusu yapılabilmesi için gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gelir olarak dikkate alınması şarttır.).

5. Maliye ve Gümrük Bakanlığı vergi indirimi uygulamasında doğabilecek aksaklıkları, vergi mükerrerliğine ve vergi muafiyetine meydan vermeyecek şekilde, bu Kanunun anailkelerine uygun olarak gidermeye ve indirimle ilgili usul ve esasları düzenlemeye yetkilidir.[83]

İndirilemeyecek katma değer vergisi:

Madde 30 – Aşağıdaki vergiler mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden indirilemez:[84][85]

a) Vergiye tabi olmayan veya vergiden istisna edilmiş bulunan malların teslimi ve hizmet ifası (Bu Kanunun 17 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b), (c) ve (d) bentleri ile (4) numaralı fıkrasının (ı) ve (ö) bentleri uyarınca katma değer vergisinden istisna edilen işlemler hariç) ile ilgili alış vesikalarında gösterilen veya bu mal ve hizmetlerin maliyetleri içinde yer alan katma değer vergisi,

b) **(Değişik : 3/6/1986 - 3297/10 md.)** Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere işletmelere ait binek otomobillerinin alış vesikalarında gösterilen katma değer vergisi,

c) **(Değişik: 16/7/2004-5228/17 md.)** Deprem, sel felaketi ve Maliye Bakanlığının yangın sebebiyle mücbir sebep ilân ettiği yerlerdeki yangın sonucu zayi olanlar hariç olmak üzere, zayi olan mallara ait katma değer vergisi, **(Ek parantez içi hüküm: 29/3/2018-7104/9 md.)** (Şu kadar ki Vergi Usul Kanununun 315 inci maddesine göre Maliye Bakanlığınca belirlenen faydalı ömürlerini tamamladıktan sonra zayi olan veya istisna kapsamında teslim edilen amortismana tabi iktisadi kıymetlere ilişkin yüklenilen katma değer vergisi ile faydalı ömrünü tamamlamadan zayi olan veya istisna kapsamında teslim edilen amortismana tabi iktisadi kıymetlere ilişkin yüklenilen

---

değişikliğin 1/1/2019 tarihinde yürürlüğe girmesi hüküm altına alınmıştır.

[83] *Bu fıkra numarası, 3/6/1986 tarih ve 3297 sayılı Kanunun 9 uncu maddesiyle değiştirilmiş ve yerine işlenmiştir.*

[84] *29/3/2018 tarihli ve 7104 sayılı Kanunun 9 uncu maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendine "teslimi ve hizmet ifası" ibaresinden sonra gelmek üzere "(Bu Kanunun 17 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b), (c) ve (d) bentleri ile (4) numaralı fıkrasının (ı) ve (ö) bentleri uyarınca katma değer vergisinden istisna edilen işlemler hariç)"şeklindeki parantez içi hüküm eklenmiş ve 7104 sayılı Kanunun 29 uncu maddesiyle de bu değişikliğin 1/1/2019 tarihinde yürürlüğe girmesi hüküm altına alınmıştır.*

[85] *7524 sayılı Kanunun 20 nci maddesi ile 1/1/2030 tarihinde yürürlüğe girmek üzere bu fıkraya bent eklenmiştir. Söz konusu düzenleme, yürürlüğe girdiği tarihte Mevzuat Bilgi Sistemine işlenecek olup mezkur düzenlemeyi görmek için 2/8/2024 tarihli ve 32620 sayılı Resmî Gazete'ye bakınız.*

katma değer vergisinin kullanılan süreye isabet eden kısmı indirilebilir.)

d) Gelir ve Kurumlar Vergisi kanunlarına göre kazancın tespitinde indirimi kabul edilmeyen giderler dolayısıyla ödenen katma değer vergisi. **(Ek hüküm: 15/7/2016-6728/44 md.)** (5520 sayılı Kanunun 13 üncü maddesine göre transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılan kazançlar ile Gelir Vergisi Kanununun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendine göre işletme aleyhine oluşan farklara ilişkin ithalde veya sorumlu sıfatıyla ödenen katma değer vergisi ile yurt içindeki işlemlerde mal teslimi veya hizmet ifasında bulunan mükellefler tarafından ilgili vergilendirme döneminde beyan edilerek ödenen katma değer vergisi hariç)[86]

e) **(Ek: 29/3/2018-7104/9 md.)** Vergi Usul Kanununun 322 nci maddesine göre değersiz hale gelen alacaklara ilişkin alıcı tarafından ödenmeyen katma değer vergisi.[87]

Amortismana tabi iktisadi kıymetlere ait indirim:
Madde 31 – (Mülga : 22/7/1998 - 4369/82 md.)

İstisna edilmiş işlemlere indirim:

Madde 32 – Bu Kanunun 11, 13, 14 ve 15 inci maddeleri ile 17 nci maddenin (4) numaralı fıkrasının (s) bendi uyarınca vergiden istisna edilmiş bulunan işlemlerle ilgili fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen Katma Değer Vergisi, mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanacak Katma Değer Vergisinden indirilir. Vergiye tabi işlemlerin mevcut olmaması veya hesaplanan verginin indirilecek vergiden az olması hallerinde indirilemeyen Katma Değer Vergisi, işlemin gerçekleştiği dönemi izleyen ikinci takvim yılının sonuna kadar talep edilmesi şartıyla Maliye ve Gümrük Bakanlığınca, tespit edilecek esaslara göre bu işlemleri yapanlara iade olunur. [88][89]

(Ek fıkra: 25/12/2003-5035/10 md.; Mülga:16/7/2004-5228/60 md.)

(Ek fıkra: 25/12/2003-5035/10 md.) Maliye Bakanlığı katma değer vergisi iadesini, hak sahiplerinin vergi ve sosyal sigorta prim borçları ile genel ve katma bütçeli daireler ile belediyelere olan borçlarına ya da döner sermayeli kuruluşlar ile sermayesinin % 51'i veya daha fazlası kamuya ait olan veya özelleştirme kapsamında bulunan işletmelerden temin ettikleri mal ve hizmet bedellerine ilişkin borçlarına mahsup suretiyle sınırlamaya; imalatçılar tarafından yapılan ihracat işlemlerinden kaynaklanan iadelerde, yüklenilen katma değer vergisi yerine sektörler itibarıyla ihracat bedelinin belli bir oranına kadar iade yaptırmaya

---

[86] 29/3/2018 tarihli ve 7104 sayılı Kanunun 9 uncu maddesiyle, bu bendin parantez içi hükmünde yer alan "ilişkin ithalde veya sorumlu sıfatıyla ödenen" ibaresi "ilişkin ithalde veya sorumlu sıfatıyla ödenen katma değer vergisi ile yurt içindeki işlemlerde mal teslimi veya hizmet ifasında bulunan mükellefler tarafından ilgili vergilendirme döneminde beyan edilerek ödenen" şeklinde değiştirilmiştir.

[87] 29/3/2018 tarihli ve 7104 sayılı Kanunun 9 uncu maddesiyle eklenen bu bendin aynı Kanunun 29 uncu maddesiyle 1/1/2019 tarihinde yürürlüğe girmesi hüküm altına alınmıştır.

[88] 29/3/2018 tarihli ve 7104 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan "indirilemeyen Katma Değer Vergisi," ibaresinden sonra gelmek üzere "işlemin gerçekleştiği dönemi izleyen ikinci takvim yılının sonuna kadar talep edilmesi şartıyla" ibaresi eklenmiş ve aynı Kanunun 29 uncu maddesiyle bu değişikliğin 1/1/2019 tarihinde yürürlüğe girmesi hüküm altına alınmıştır.

[89] 4/6/2008 tarihli ve 5766 sayılı Kanunun 12 nci maddesiyle; bu fıkrada yer alan "15 inci maddeleri" ibaresinden sonra gelmek üzere "ile 17 nci maddenin (4) numaralı fıkrasının (s) bendi" ibaresi eklenmiştir.

yetkilidir.[90]

Kısmi vergi indirimi:

Madde 33 – 1. Bu Kanuna göre indirim hakkı tanınan işlemlerle indirim hakkı tanınmayan işlemlerin bu arada yapılması halinde, fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen Katma Değer Vergisinin ancak indirim hakkı tanınan işlemlere isabet eden kısmı indirim konusu yapılır.

2. Kısmi vergi indirimine ilişkin usul ve esasları tespite Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.

İndirimin belgelendirilmesi:

Madde 34 – 1. Yurt içinden sağlanan veya ithal olunan mal ve hizmetlere ait Katma Değer Vergisi, alış faturası veya benzeri vesikalar ve gümrük makbuzu üzerinden ayrıca gösterilmek ve bu vesikalar kanuni defterlere kaydedilmek şartıyla indirilebilir.

2. Katma Değer Vergisinin fatura ve benzeri vesikalarda ayrıca gösterilmesine gerek görülmeyen işlemlerde Vergi indiriminin nasıl belgelendirileceği Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit olunur.

Matrah ve indirim miktarlarının değişmesi:

Madde 35 – Malların iade edilmesi, işlemin gerçekleşmemesi, işlemden vazgeçilmesi veya sair sebeplerle matrahta değişiklik vukubulduğu hallerde, vergiye tabi işlemleri yapmış olan mükellef bunlar için borçlandığı vergiyi bu işlemlere muhatap olan mükellef ise indirme hakkı bulunan vergiyi değişikliğin mahiyetine uygun şekilde ve değişikliğin vukubulduğu dönem içinde düzeltilir. Şu kadar ki, iade olunan malların fiilen işletmeye girmiş olması ve bu girişin defter kayıtları ile beyannamede gösterilmesi şarttır.

Yetki:

Madde 36 – Cumhurbaşkanı indirim (…)[91] hakkını kısmen veya tamamen kaldırmaya veya yeniden koymaya ve bu şekilde indirim (…)[91] hakkı kısıtlanan mal veya hizmetleri belirlemeye, süresi içinde iadesi talep edilmeyen ve indirim yoluyla giderilmek üzere sonraki dönemlere devrolunan katma değer vergisinin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak yazılmasına imkân vermeye, iade talebinde bulunulabilecek asgari tutarı belirlemeye

---

[90] 29/3/2018 tarihli ve 7104 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle, bu fıkrada yer alan "sınırlayabilir." ibaresi "sınırlamaya; imalatçılar tarafından yapılan ihracat işlemlerinden kaynaklanan iadelerde, yüklenilen katma değer vergisi yerine sektörler itibarıyla ihracat bedelinin belli bir oranına kadar iade yaptırmaya yetkilidir." şeklinde değiştirilmiş ve aynı Kanunun 29 uncu maddesiyle bu değişikliğin 1/1/2019 tarihinde yürürlüğe girmesi hüküm altına alınmıştır.

[91] Anayasa Mahkemesinin 22/7/2025 tarihli ve E.: 2024/54, K.: 2025/163 sayılı Kararı ile bu fıkrada yer alan "…indirim hakkını…" ibaresinin "…indirim veya iade hakkını…" şeklinde değiştirilmesinde bulunan "…veya iade…" ibaresi ile "…indirim hakkı…" ibaresinin "…indirim veya iade hakkı…" şeklinde değiştirilmesinde bulunan "…veya iade…" ibaresi iptal edilmiştir.

yetkilidir.[929394]

(Ek fıkra: 29/3/2018-7104/11 md.) (Ek cümle: 28/7/2024-7524/21 md.) Bu Kanun hükümleri uyarınca iade hakkı doğuran işlemlerden kaynaklanan iade taleplerinin vergi inceleme raporu sonucuna göre yerine getirilmesi esastır. Şu kadar ki, Hazine ve Maliye Bakanlığı; mükellefiyet süresi, çalışan sayısı, aktif ve özsermaye büyüklüğü, ödenen vergi tutarı, vergisel ödevlerin zamanında yerine getirilip getirilmediği, sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme veya kullanma yönünde olumsuz rapor ya da tespit bulunup bulunmadığı gibi kriterleri esas alarak mükelleflerin vergisel uyum seviyeleri ve bu uyum seviyelerine göre farklı iade yöntemleri tespit etmeye, iade alacağının mahsup edileceği vergi borçları ile iadeye ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.[95]

DÖRDÜNCÜ KISIM
Verginin Tarhı ve Ödenmesi

BİRİNCİ BÖLÜM
Vergilendirme Usulleri

Gerçek usulde vergilendirme:

Madde 37 – Aksine hüküm bulunmadıkça mükellefler gerçek usulde vergilendirilirler.

Hasılat esaslı vergilendirme[9697]

Madde 38 – (Mülga : 22/7/1998-4369/82 md.; Yeniden düzenleme: 29/3/2018-7104/12 md.)

Ticari kazancı işletme hesabı esasına göre tespit edilenler ile mesleki kazancı serbest meslek kazanç defterine göre tespit edilenlerden Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen sektör ve meslek grupları kapsamında yer alanlar, talep etmeleri halinde vergiye tabi işlemlerin karşılığını teşkil eden (katma değer vergisi dâhil) bedel üzerinden, bu Kanunun 28 inci maddesi uyarınca belirlenen en yüksek oranı geçmemek üzere, Cumhurbaşkanınca ilgili sektör veya meslek grubu için belirlenen oran uygulanmak suretiyle hesapladıkları katma

---

[92] 29/3/2018 tarihli ve 7104 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "mal veya hizmetleri belirlemeye" ibaresinden sonra gelmek üzere ", süresi içinde iadesi talep edilmeyen ve indirim yoluyla giderilmek üzere sonraki dönemlere devrolunan katma değer vergisinin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak yazılmasına imkân vermeye, iade talebinde bulunulabilecek asgari tutarı belirlemeye" ibaresi eklenmiştir.

[93] 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 90 ıncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Bakanlar Kurulu" ibareleri "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

[94] 27/12/2023 tarihli ve 7491 sayılı Kanunun 31 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "indirim hakkını" ibaresi "indirim veya iade hakkını" ve "indirim hakkı" ibaresi "indirim veya iade hakkı" şeklinde değiştirilmiştir.

[95] 7524 sayılı Kanunun 21 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Maliye Bakanlığı" ibaresi "Şu kadar ki, Hazine ve Maliye Bakanlığı" şeklinde değiştirilmiştir.

[96] 29/3/2018 tarihli ve 7104 sayılı Kanunun 12 nci maddesiyle bu madde ve başlığı metne işlendiği şekilde yeniden düzenlenmiş ve aynı Kanunun 29 uncu maddesiyle bu düzenlemenin 1/1/2019 tarihinde yürürlüğe girmesi hüküm altına alınmıştır.

[97] 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 90 ıncı maddesiyle, bu maddenin birinci ve dördüncü fıkralarında yer alan "Bakanlar Kurulu" ibareleri "Cumhurbaşkanı", birinci fıkrasında yer alan "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.

değer vergisini, indirilecek katma değer vergisi ile ilişkilendirmeksizin beyan ederek öderler.

Birinci fıkra kapsamında hasılat esaslı vergilendirme usulüne göre vergilendirilen mükellefler, kazançlarının tespitinde kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla alış vesikalarında gösterilen katma değer vergisi ile hasılat esaslı vergilendirme usulüne göre beyan ederek ödedikleri katma değer vergisini işlemin mahiyetine göre gider veya maliyet, yaptıkları teslim ve hizmetler dolayısıyla hesapladıkları katma değer vergisini gelir olarak dikkate alırlar.

Hasılat esaslı vergilendirme usulüne geçen mükellefler, iki yıl geçmedikçe bu usulden çıkamazlar.

(Değişik dördüncü fıkra: 16/5/2018-7144/6 md.) Cumhurbaşkanı Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca bilanço esasına göre defter tutan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerini, sektörler ve meslek grupları itibarıyla belirleyeceği yıllık iş hacimlerine göre hasılat esaslı vergilendirme usulü kapsamına almaya, Maliye Bakanlığı bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

İKİNCİ BÖLÜM
Vergilendirme Dönemi ve Beyan Esası

Vergilendirme dönemi:

Madde 39 – 1. Katma Değer Vergisinde vergilendirme dönemi, faaliyet gösterilen takvim yılının üçer aylık dönemleridir. Ancak, Maliye ve Gümrük Bakanlığı mükelleflerin yıllık gayri safi hasılatlarına göre üç aylık vergilendirme dönemi yerine birer aylık vergilendirme dönemi tespit etmeye yetkilidir.

2. Aşağıdaki hallerde vergilendirme dönemi:

a) Götürü usulde vergilendirilen mükellefler için bir takvim yılı,

b) Vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar için bir ay,

c) İthalat, transit ve Türkiye ile yabancı ülkeler arasındaki taşımacılık işlerinde **(Değişik ibare: 27/1/2000-4503/3 md.)** gümrük bölgesine girildiği veya gümrük bölgesinden çıkıldığı andır.[98]

3. Maliye ve Gümrük Bakanlığı, mükellefleri gruplar içinde toplamaya ve gruplar için vergilendirme dönemlerinin başlangıç aylarını tespit etmeye yetkilidir. Bu takdirde üçer aylık dönemlerin aynı takvim yılı içinde olması şartı aranmaz.

Beyan esası:

Madde 40 – 1. Katma Değer Vergisi, bu Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça mükelleflerin yazılı beyanları üzerine tarholunur.

2. Bu Kanunun 9 uncu maddesinde belirtilen hallerde bu beyan, vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar tarafından yapılır.

3. Herhangi bir vergilendirme döneminde vergiye tabi işlemleri bulunmayan mükellefler

---

[98] *27/1/2000 tarih ve 4503 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi ile bu bentte yer alan "gümrük hattından geçildiği" ibaresi "gümrük bölgesine girildiği veya gümrük bölgesinden çıkıldığı" şeklinde değiştirilmiştir.*

de beyanname vermek mecburiyetindedirler.

4. İthalatta alınan Katma Değer Vergisi, gümrük giriş beyannamesindeki beyan üzerine, gümrük giriş beyannamesi verilmeyen haller ve motorlu kara taşıtları ile Türkiye ile yabancı ülkeler arasında yapılan yük ve yolcu taşımaları ile transit taşımalara ait Katma Değer Vergisi mükelleflerin yapacakları özel beyan üzerine tarholunur. Bu fıkra hükmüne göre tarhiyata esas alınacak beyannamelerde, vergi matrahının unsurları ile vergi oranının açıkça gösterilmesi gereklidir.

5. **(Ek : 25/5/1995-4108/35 md.)** Maliye Bakanlığı, bu Kanunun 17 nci maddesinin 1 inci fıkrasında sayılan kurum ve kuruluşlara sadece vergiye tabi işlemlerinin bulunduğu dönemler için beyanname verdirmeye, beyanname yerine kaim olmak üzere işleme esas olan belgeleri kabul etmeye, bu mükelleflere ait verginin beyan ve ödeme zamanı ile tahsiline ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Beyanname verme zamanı:

Madde 41 – 1. Mükellefler (…)[99] Katma Değer Vergisi beyannamelerini, vergilendirme dönemini takibeden ayın yirmidördüncü günü akşamına kadar, vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar Katma Değer Vergisi beyannamelerini, vergilendirme dönemini takibeden ayın yirmibirinci günü akşamına kadar ilgili vergi dairesine vermekle yükümlüdürler.[100]

2. Katma Değer Vergisi beyanının gümrük giriş beyannamesi veya özel beyanname ile yapılması gerektiği hallerde bu beyannameler vergi mükellefiyetinin başladığı anda ilgili gümrük idaresine verilir.

3. **(Mülga : 25/5/1995 - 4108/39 md.)**

4. **(Ek : 3/6/1986 - 3297/13 md.)** İşi bırakan mükelleflerin katma değer vergisi beyannamesi, işin bırakıldığı tarihi izleyen ayın yirmidördüncü günü akşamına kadar verilir.[100]

Beyannamelerin şekil ve muhtevası:

Madde 42 – Katma Değer Vergisi beyannamelerinin şekil ve muhtevası ile gümrük giriş beyannamelerinde Katma Değer Vergisine ilişkin olarak yer alacak bilgiler Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit ve tanzim olunur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Tarh İşlemleri

Tarh yeri:

Madde 43 – 1. Katma Değer Vergisi, mükellefin iş yerinin bulunduğu yer vergi

---

[99] *27/12/2023 tarihli ve 7491 sayılı Kanunun 32 nci maddesiyle bu fıkrada yer alan "ve vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar" ibaresi madde metninden çıkarılmış ve fıkraya "akşamına kadar" ibaresinden sonra gelmek üzere ", vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar Katma Değer Vergisi beyannamelerini, vergilendirme dönemini takibeden ayın yirmibirinci günü akşamına kadar" ibaresi eklenmiştir.*

[100] *Bu fıkrada yer alan "yirmibeşinci günü" ibaresi, 9/4/2003 tarihli ve 4842 sayılı Kanunun 36 ncı maddesiyle "yirmiüçüncü günü" olarak 1/1/2004 tarihinden itibaren değiştirilmiş; daha sonra aynı ibareler, 25/12/2003 tarihli ve 5035 sayılı Kanunun 48 inci maddesiyle, "yirminci günü" olarak değiştirilmiştir. Yine aynı ibareler 28/3/2007 tarihli ve 5615 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle "yirmidördürcü" şeklinde değiştirilmiştir.*

dairesince tarholunur.

2. Mükellefin, ayrı ayrı vergi dairelerinin faaliyet bölgelerinde iş yerleri varsa, Katma Değer Vergisi, gelir veya Kurumlar Vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairesi tarafından tarholunur.

3. Gayrimenkul teslimlerinde mükellefin istemi halinde, Katma Değer Vergisi beyan üzerine gayrimenkulün bulunduğu yer vergi dairesince tarholunur.

4. İthalde alınan katma değer vergisi ilgili gümrük idaresince tarholunur.

5. İkametgahı, kanuni merkezi ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayanlar tarafından motorlu kara taşıtlarıyla Türkiye ile yabancı ülkeler arasında yapılan taşımacılık ile transit taşımacılığa ait Katma Değer Vergisi de, ilgili gümrük idaresince tarholunur.

6. Maliye ve Gümrük Bakanlığı, faaliyetin gereğini göz önünde tutarak mükellefin müracaatı üzerine veya resen tarh yerini tayin etmeye yetkilidir.

Tarhiyatın muhatabı:

Madde 44 – Katma Değer Vergisi, bu vergiyle mükellef gerçek veya tüzelkişiler adına tarholunur.

Şu kadar ki:

a) Adi ortaklıklarda, verginin ödenmesinden müteselsilen sorumlu olmak üzere ortaklardan herhangi biri,

b) Türkiye'de yerleşmiş olmayan gerçek kişiler ile kanuni merkez veya iş merkezlerinden her ikisi de Türkiye içinde bulunmayan tüzelkişilerde, bu kanuna göre vergi kesintisi yapmakla sorumlu kişi; vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulan bir şahsın bulunamaması halinde, mükellefin Türkiye'deki daimi temsilcisi, Türkiye'de birden fazla temsilcisinin mevcudiyeti halinde mükellefin tayin edeceği temsilci; tarhiyat tarihine kadar böyle bir tayin yapılmamışsa temsilci lerden herhangi birisi, daimi temsilci mevcut değilse işlemleri mükellef adına yapanlar,

Tarhiyata muhatap tutulurlar.

Tarh zamanı:

Madde 45 – Katma Değer Vergisi beyannamenin verildiği günde, beyanname posta ile gönderilmişse, vergiyi tarh edecek daireye geldiği tarihi takibeden yedi gün içinde tarhedilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Verginin Ödenmesi

Verginin Ödenmesi:

Madde 46 – 1. Beyanname vermek mecburiyetinde olan mükellefler (…)[102] bir vergilendirme dönemine ait katma değer vergilerini beyanname verecekleri ayın yirmialtıncı günü akşamına kadar, vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar bir vergilendirme dönemine ait katma değer vergilerini beyanname verecekleri ayın yirmiüçüncü günü akşamına kadar ödemeye

mecburdurlar.[101][102]

2. İthalde alınan katma değer vergisi, gümrük vergisi ile birlikte ve aynı zamanda ödenir.

3. Gümrük vergisine tabi olmayan ithalata ve ikametgahı, kanuni merkezi ve iş merkezi yurt dışında bulunanlar tarafından motorlu kara taşıtlarıyla Türkiye ile yabancı ülkeler arasında yapılan taşımacılık ile transit taşımacılığa ait Katma Değer Vergisi, bu işlemlere ait özel beyannamelerin verilme süresi içinde ödenir.

4. **(Değişik : 25/5/1995 - 4108/36 md.)** Beyanname vermek mecburiyetinde olmayan mükelleflerin Katma Değer Vergisi, tarh süresi içinde ödenir.

Götürü usulde vergilendirilen mükelleflerin katma değer vergisi, Gelir Vergisi Kanununun götürü vergilendirmeye ilişkin usul ve esasları ile vergilendirme dönemine ait hükümleri çerçevesinde tarh ve tahakkuk ettirilerek, götürü gelir vergisinin ödeme süreleri içinde ödenir.

5. Maliye Bakanlığı, Vergi Usul Kanunu uyarınca işletme hesabı esasına göre defter tutan mükelleflerin ödeme zamanını, beyannamenin verildiği ayı takip eden ikinci ayın sonuna kadar uzatmaya, işlemin mahiyetini göz önünde tutarak Katma Değer Vergisinin işlemden önce ödenmiş olması şartını koymaya yetkilidir.[103]

6. **(Ek : 6/12/1984 - 3094/4 md.; Mülga : 26/12/1993 - 3946/38 md.)**

BEŞİNCİ BÖLÜM

Gümrük İdarelerince Alınan Katma Değer Vergisine İlişkin Hükümler

Gümrük makbuzu:

Madde 47 – İthal sırasında alınan Katma Değer Vergisi gümrük makbuzunda ayrıca gösterilir.

Düzeltme işlemleri:

Madde 48 – Bu Kanuna göre vergisi ödenmeden veya eksik ödenerek yurda sokulan eşyaların hiç alınmamış veya eksik alınmış Katma Değer Vergileri hakkında Gümrük Kanunundaki esaslara göre işlem yapılır.**(Ek cümle: 16/7/2004-5228/18 md.)** Ancak, indirim hakkı tanınan işlemlere konu eşyanın serbest dolaşıma girdiği tarihin içinde bulunduğu veya sonraki vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak vergi dairesine verilen beyannamelere göre ödenen katma değer vergisi (sorumlu sıfatıyla ödenenler hariç), ithalde hiç ödenmemesi veya eksik ödenmesi nedeniyle tahsili gereken katma değer vergisinden düşülür.

---

[101] Bu fıkrada yer alan "beyanname verme süresi içinde" ibaresi, 25/12/2003 tarihli ve 5035 sayılı Kanunun 48 inci maddesiyle "beyanname verecekleri ayın yirmialtıncı günü akşamına kadar" olarak değiştirilmiştir.

[102] 27/12/2023 tarihli ve 7491 sayılı Kanunun 33 üncü maddesiyle bu fıkrada yer alan "ile vergi kesmekle sorumlu tutulanlar," ibaresi madde metninden çıkarılmış ve fıkraya "akşamına kadar" ibaresinden sonra gelmek üzere ", vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar bir vergilendirme dönemine ait katma değer vergilerini beyanname verecekleri ayın yirmiüçüncü günü akşamına kadar" ibaresi eklenmiştir.

[103] 29/3/2018 tarihli ve 7104 sayılı Kanunun 13 üncü maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Maliye ve Gümrük Bakanlığı" ibaresi "Maliye Bakanlığı, Vergi Usul Kanunu uyarınca işletme hesabı esasına göre defter tutan mükelleflerin ödeme zamanını, beyannamenin verildiği ayı takip eden ikinci ayın sonuna kadar uzatmaya" şeklinde değiştirilmiş ve aynı Kanunun 29 uncu maddesiyle bu düzenlemenin 1/1/2019 tarihinde yürürlüğe girmesi hüküm altına alınmıştır.

(Ek fıkra: 3/6/1986 - 3297/14 md.) İthal edilen eşya ile ilgili olarak; katma değer vergisinden müstesna olduğu halde yanlışlıkla alınan veya fazla alındığı anlaşılan katma değer vergisi, indirim hakkına sahip olmayan mükelleflere, Gümrük Kanununa göre iade olunur.

Teminatlı işlemler:

Madde 49 – Gümrük Kanunu ile diğer kanunlar gereğince gümrük vergisi teminata bağlanarak işlem gören her türlü madde ve kıymetlere ait Katma Değer Vergisi de aynı usule tabi tutulur.

(Ek ikinci fıkra : 4/5/1994 - 3986/14 md.; Mülga : 22/7/1998 - 4369/82 md.)

(Ek : 27/1/2000 - 4503/2 md.) İhraç edilecek ürünlerin imalinde kullanılacak maddelerin ithalinde ödenmesi gereken katma değer vergisini teminata bağlatmak suretiyle işlem yaptırmaya, teminata tabi işlemleri tespit etmeye, teminatın türü, şekli ve miktarı ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Muhatap:

Madde 50 – 1. Gümrükte tarhedilen Katma Değer Vergisi, tarh sırasında hazır bulunan mükellefe, kanuni temsilcisine, adına hareket eden komisyoncusu ile gümrük veya geçiş işlemine muhatap olanlara tebliğ edilir.

2. Bu tebliğ üzerine açılacak davalar için Gümrük Vergisinin tabi olduğu usul ve esaslar uygulanır.

Matrah farklarına uygulanacak işlemler:

Madde 51 – Mükelleflerin ithalde beyan ettikleri matrahla tahakkuk veya inceleme yapanların veyahut teftişe yetkili kılınanların buldukları matrahlar üzerinden hesaplanan vergi farkları hakkında Gümrük Kanunu uyarınca Gümrük Vergisindeki esaslar dairesinde ceza uygulanır.

Maktu vergi:

Madde 52 – Gümrük Vergisinin maktuen alındığı hallerde, tek ve maktu tarife, ithalde alınacak Katma Değer Vergisi de dahil edilmek suretiyle tespit olunur.

BEŞİNCİ KISIM
Usul Hükümleri

Fatura ve benzeri vesika düzenlenmesi:

Madde 53 – Bu Kanunda geçen Fatura ve benzeri vesikalar tabiri Vergi Usul Kanununda düzenlenen vesikaları ifade eder.

Kayıt düzeni:

Madde 54 – 1. Katma değer vergisi mükellefleri, tutulması mecburi defter kayıtlarını bu verginin hesaplanmasına ve kontrolüne imkan verecek şekilde düzenlerler.

Bu kayıtlarda en az aşağıdaki hususların açıkca gösterilmesi şarttır:

a) Vergi konusu işlemlerin mahiyeti, vergisiz tutarları, hesaplanan vergi, indirilebilir vergi miktarları,

b) Vergiden istisna edilen işlemlerin, indirim hakkı tanınan ve tanınmayanlara göre mahiyeti ve ayırımı ile hesaplanan indirilebilir vergi miktarı,

c) İndirim konusu yapılamayacak işlemlerin niteliği ve bu işlemlerle ilgili vergi miktarları,

d) Matrah ve indirim miktarlarındaki değişmelerle, ödenen, terkin edilen ve iade olunan vergiler.

2. Emtia üzerine iş yapanlar, emtia envanterinde veya envanter defterinde, hesap dönemi sonunda mevcut emtiayı Katma Değer Vergisine tabi olan ve olmayanlar itibariyle tefrik edip göstermeye mecburdurlar.

Vergi teminatı:

Madde 55 – Mükelleflerin fabrika, imalathane, ticarethane, şube, satış mağazası ve depolarında mevcut ilk madde, yarı mamul ve mamul madde stokları, üçüncü şahıslara satılmış veya rehnedilmiş olsa dahi, Katma Değer Vergisi ile zam ve cezalarının teminatı hükmünde olup, bedellerinden ilk önce sözü edilen hazine alacağı tahsil olunur.

ALTINCI KISIM
Çeşitli Hükümler

Asgari randıman oranları ve birim satış bedelleri:

Madde 56 – 1. Maliye ve Gümrük Bakanlığı; imal ve inşa işlerinde, hammadde, yardımcı madde, enerji, işçilik ve benzeri ölçüleri esas alarak belli iş ve sanat kolları itibariyle asgari randıman oranları tespit etmeye, alım - satım ve hizmet işlerinde ise asgari birim satış bedellerini belirlemeye yetkilidir.

2. Mükelleflerin Katma Değer Vergisi, bu oranlara ve birim satış bedellerine göre hesaplanacak Katma Değer Vergisinden aşağı olamaz.

Verginin etikette gösterilme mecburiyeti:

Madde 57 – 1. Perakende satışı yapılan mallara ait etiketlerde, Katma Değer Vergisinin satış fiyatına dahil olup olmadığı açıkca belirtilir. Vergi satış fiyatından hariç ise bunun miktarı ayrıca gösterilir.

2. Katma Değer Vergisinin fatura ve benzeri vesikalarda ayrıca gösterilmesine gerek görülmeyen işlemlerde yukardaki hüküm uygulanmaz.

Verginin gider kaydedilemeyeceği:[104]

Madde 58 – Mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan Katma Değer Vergisi ile mükellefçe indirilebilecek Katma Değer Vergisi, Gelir ve Kurumlar Vergisi matrahlarının tespitinde gider olarak kabul edilmez.

Kanunların uygulama alanı:

Madde 59 – Bu Kanunla yürürlükten kaldırılan vergilerle ilgili olarak Vergi Usul Kanunu ile diğer kanunlarda yer alan ve bu Kanuna aykırı olmayan hükümler; Katma Değer Vergisi bakımından da geçerli sayılır.

Ek vergi:

Madde 60 – (Mülga: 6/6/2002-4760/18 md.)

BİRİNCİ BÖLÜM
Kaldırılan Hükümler

Kaldırılan hükümler:

Madde 61 – a) 6802 Sayılı Gider Vergileri Kanunu (Banka ve sigorta muameleleri vergilerine ilişkin hükümleri hariç),

b) 2456 sayılı İşletme Vergisi Kanunu,

c) 1318 sayılı Finansman Kanununun Spor - Toto Vergisine ilişkin hükümleri,

d) 6747 sayılı Kanunun Şeker İstihlak Vergisine ilişkin hükümleri,

Yürürlükten kaldırılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM
Geçiş Hükümleri

Geçici Madde 1 – Telafi Edici Vergilendirme Usulü:

1. Maliye ve Gümrük Bakanlığı perakende mal satışı ile uğraşan mükelleflerden belirleyeceği iş gruplarına veya sektörlere dahil olanları telafi edici vergilendirme usulüyle vergilendirmeye yetkilidir.

2. **(Değişik : 6/12/1984 - 3099/6 md.)** Telafi edici vergilendirme usulünde Katma Değer Vergisi, mal alış bedellerine mal alışları sırasında, kanuni vergi nispetinin % 30 fazlası tutarındaki nihai vergi nispeti uygulanmak suretiyle hesaplanır.

3. Bu usule tabi mükellefler, mal ve hizmet satışları dolayısıyla Katma Değer Vergisi uygulamazlar. Bu mükelleflerden mal ve hizmet satın alanların, bu alışları için vergi indirimi hakları yoktur.

4. Bu usule tabi tutulan mükellefler diledikleri takdirde, genel esaslara göre Katma Değer Vergisine tabi tutulurlar.

5. Bu usul, Kanunun yürürlük tarihinden sonra gelen 10 yıl süre ile uygulanabilir.

---

[104] *7524 sayılı Kanunun 22 nci maddesi ile 1/1/2030 tarihinde yürürlüğe girmek üzere bu maddeye fıkralar eklenmiştir. Söz konusu düzenleme, yürürlüğe girdiği tarihte Mevzuat Bilgi Sistemine işlenecek olup mezkur düzenlemeyi görmek için 2/8/2024 tarihli ve 32620 sayılı Resmî Gazete'ye bakınız.*

Geçici Madde 2 – 1. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce fatura veya benzeri belge düzenlenmiş veya ödeme yapılmış olmakla beraber, bu belge veya ödeme ile ilgili işlemler Kanunun yürürlüğünden sonra yapılmış ise, işlemin tamamı hakkında bu Kanun hükümleri uygulanır.

2. Birden fazla takvim yılına sirayet eden her türlü inşaat ve taahhüt işlerinin, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ifa edilen kısmı, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit olunacak usul ve esaslara göre vergiye tabi tutulur.

Geçici Madde 3 – Bu Kanunun yürürlüğünden önce yapılmış olup, yürürlükten sonra ki döneme de sirayet eden kiralama sözleşmelerinde, kira bedeli peşin tahsil edilmiş olsa bile, Kanunun yürürlük tarihinden sonraki süreye isabet eden kira bedeli Katma Değer Vergisine tabidir. Bu süreye ait kira bedelinin Kanunun yürürlüğünden önce tahsil edilmiş olması halinde, bu bedele ait Katma Değer Vergisinin ne şekilde ödeneceği Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit edilir.

Geçici Madde 4 – 1. Bu Kanuna göre teslim veya ithalı Katma Değer Vergisine tabi olan ve stok mal olarak beyan edilmiş olan mallara ait veya bünyelerinde yer alan İstihsal Vergisi bu malların teslimini takibeden ilk vergilendirme döneminde ödenecek Katma Değer Vergisinden indirilir.

2. Bu maddeye göre yapılacak indirime ait usul ve esaslarla; stok beyannamesinin zamanına, şekil ve muhtevasına ilişkin esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığı tarafından tayin olunur.

Geçici Madde 5 – 1. Katma Değer Vergisi hazırlık ve uygulamasıyla ilgili harcamaları yapmak üzere 1985 yılından başlamak üzere 10 yıl süre ile Bütçe Kanunlarının Maliye ve Gümrük Bakanlığına ait (A) cetvelini 112 kod numaralı "Devlet Gelirlerine İlişkin Hizmetler Yönetim - Uygulama, Denetim ve Yargı Hizmetleri" programında yer alan toplam ödeneklerin her yıl için % 30'una kadar kısmını bir fonda toplamaya ve her harcama kaleminden ne kadarının fona aktarılacağını belirlemeye, Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.[105]

2. Bu fondan; bina satın alınarak veya kiralanarak yeni vergi dairelerinin kurulması, vergi dairelerinin döşenmesi, mekanizasyon, basılı kağıtların hazırlanması ve diğer uygulama hizmetleri ile eğitim ve tanıtma çalışmaları yapılmasına ilişkin her türlü harcamalar, 1050 ve 2886 sayılı Kanunlara, 121 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve eklerine, 832 sayılı Kanunun 30-37 nci maddelerinde yer alan vize hükümlerine tabi olmadan yapılır.

3. Fonun kullanılmasına ilişkin hizmetlerde görevlendirilen personele, Bütçe Kanunları ve diğer mevzuatla sınırlı olmaksızın fazla mesai ve yolluk ödenmesine ve bu hizmetlerde çalıştırılmak üzere geçici personel istihdamına Maliye ve Gümrük Bakanlığı

---

[105] Geçici 5 inci maddenin 1 inci fıkrasındaki 6 yıllık süre 14/6/1989 tarih ve 3571 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle 10 yıla yükseltilmiş ve yerine işlenmiştir.

yetkilidir.

4. Katma Değer Vergisi ile ilgili basılı kağıtların basım, depolama ve dağıtım hizmetleri Gelirler Genel Müdürlüğü tarafından yürütülür.

Geçici Madde 6 – (Ek : 26/3/1987 - 3336/1 md.)

Tam mükellefiyete tabi kurumların 1987, 1988 ve 1989 yıllarında 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun Geçici 10 uncu maddesi kapsamındaki Gayrimenkul teslimleri vergiden müstesnadır.

Bu şekilde teslim edilen gayrimenkullerin iktisabında yüklenilen ve indirilemeyen Katma Değer Vergisi, Kurumlar Vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilir.

Şu kadar ki; vadeli satış nedeniyle kazancın tamamının, teslimi takip eden takvim yılı başından itibaren 2 yıl içerisinde ödenmiş sermayeye dönüştürülmemesi halinde, gayrimenkulün satış bedelinden ödenmiş sermayeye dönüşen kısım düşüldükten sonra kalan miktar üzerinden, teslimin yapıldığı tarihteki Katma Değer Vergisi nispetine göre hesaplanacak Katma Değer Vergisi, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre, teslim dolayısıyla oluşan vadeden itibaren gecikme zammı ile birlikte tahsil edilir.

Geçici Madde 7 - (Ek : 19/6/1987 - 3393/3 md.)

Plaka tahdidi uygulanan illerde Bakanlar Kurulu Kararı ile yetkili kılınan trafik komisyonlarınca yapılan ticari plaka satışları, 31/12/1987 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.

Geçici Madde 8 – (Ek : 19/6/1987 - 3393/4 md.)

Net alanı 150 m2'ye kadar konutların teslimi ile konut yapı kooperatiflerine yapılan inşaat taahhüt işleri, 31/12/1997 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.[106]

Geçici Madde 9 – (Ek : 3/12/1988 - 3505/Geçici md.)

Sadece 150 m2'yi aşmayan konutlar için yapılan inşaat taahhüt işlerine münhasır olmak üzere, Kanunla kurulmuş sosyal güvenlik kuruluşları ile belediyelere yapılan inşaat taahhüt işleri 31/12/1997 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.

Geçici Madde 10 – (Ek : 25/5/1995 - 4108/37 md.)

(Değişik birinci fıkra : 20/6/2001 - 4684/19 md.) 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 28 inci maddesi ile geçici 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının (6) ve (7) numaralı bentleri kapsamındaki teslimler vergiden müstesnadır.

Bu şekilde teslim edilen kıymetlerin iktisabında yüklenilen ve teslimin yapıldığı

---

[106] Bu maddelerde yer alan "31/12/1992" tarihi, 23/12/1992 tarih ve 3858 sayılı Kanunun 1 inci maddesi ile "31/12/1995" olarak; daha sonra 18/11/1995 tarih ve 4134 sayılı Kanunun 1 inci maddesi ile de "31/12/1997" olarak değiştirilmiştir.

dönemde indirilemeyen katma değer vergisi, bu hesap dönemine ait kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilir.

Şu kadar ki; satış nedeniyle oluşan kazancın tamamının, teslimi takip eden hesap dönemi başından itibaren ikinci hesap dönemi sonuna kadar ödenmiş sermayeye dönüştürülmemesi halinde, satıştan doğan kazancın ödenmiş sermayeye dönüşmeyen kısmına ait katma değer vergisi, teslimin yapıldığı tarihteki katma değer vergisi nispetine göre hesaplanarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre tarh edilir.

Geçici Madde 11 – (Ek : 25/5/1995 - 4108/37 md.)

Götürü usule tabi mükelleflerden 1995 vergilendirme dönemine ait katma değer vergisi aranmaz.

Geçici Madde 12 – (Ek : 25/5/1995 - 4108/37 md.)

4046 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin (A) fıkrası ile özelleştirme kapsamına alınan iktisadi kıymetlerin aynı Kanun hükümleri çerçevesinde teslim ve kiralanması işlemleri vergiden müstesnadır. Bu kapsamda istisna edilen işlemler bakımından Katma Değer Vergisi Kanununun 30 uncu maddesinin (a) bendi hükmü uygulanmaz.

Geçici Madde 13 – (Ek : 22/7/1998 - 4369/62 md.)

Gelir Vergisi Kanununa eklenen Geçici 48 inci madde uyarınca beyan edilen makina, teçhizat ve demirbaşların bedeli üzerinden % 10 oranı, genel ve yükseltilmiş orana tabi emtianın bedeli üzerinden % 10 oranı, diğer emtianın bedeli üzerinden bu emtianın tabi olduğu oranların yarısı esas alınarak katma değer vergisi hesaplanır ve ayrı bir beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan edilerek ödenir. Makina, teçhizat ve demirbaşlar üzerinden ödenen ve vergi hesaplanan katma değer vergisinden indirilemez. Emtia üzerinden ödenen vergi genel esaslara göre indirilir. Bu emtia, makina, teçhizat ve demirbaşlar için Katma Değer Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin 2 numaralı fıkrası hükmü uygulanmaz.

Geçici Madde 14 – (Ek : 22/7/1998 - 4369/62 md.)

Bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar alınan yatırım teşvik belgelerinde yer alan yatırım mallarından, makina ve teçhizat niteliği taşımayanlar için Katma Değer Vergisi Kanununun bu Kanunla kaldırılan 49 uncu maddesinin ikinci fıkrası hükmü uygulanır.

Geçici Madde 15 – (Ek : 22/7/1998 - 4369/62 md.)

Bu Kanunun yayımlandığı tarihten önce bina inşaat ruhsatı alınmış olan inşaatlara ilişkin olarak;

a) Konut yapı kooperatiflerine yapılan inşaat taahhüt işleri,

b) Sadece 150 m2'yi aşmayan konutlara münhasır olmak üzere kanunla kurulmuş sosyal güvenlik kuruluşları ve belediyelere yapılan inşaat taahhüt işleri,

Katma değer vergisinden müstesnadır.

Geçici Madde 16 – (Ek : 22/7/1998 - 4369/62 md.)

Katma Değer Vergisi Kanununun 28 inci maddesi uyarınca Bakanlar Kurulu tarafından vergi nispeti indirilen teslim ve hizmtlerle ilgili olup bu Kanunun yayımını izleyen ayın sonuna kadar indirilemeyen vergi tutarı gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınabilir. Gider olarak yazılan bu vergi tutarı indirim konusu yapılamaz. Temel gıda maddeleri ile ilgili olanlar hariç olmak üzere gider yazılmayan vergi tutarı iade edilmez.

Geçici Madde 17 – (Ek : 22/7/1998 - 4369/62 md.)[107][108][109][110]

Dahilde işleme ve geçici kabul rejimikapsamında ihraç edilecek malların üretiminde kullanılacak maddelerin 31/12/2030 tarihine kadar tesliminde Katma Değer Vergisi Kanununun 11 inci maddesinin 1 numaralı fıkrasının (c) bendi hükümlerine göre, bölgeler, sektörler veya mal grupları itibariyle işlem yaptırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir. Bu maddenin uygulanmasında ihracat süresi olarak anılan bentteki süre yerine bu rejimlerle öngörülen süreler esas alınır. İhracatın şartlara uygun olarak gerçekleştirilmemesi halinde zamanında alınmayan vergi, vergi ziyaı cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte alıcıdan tahsil edilir.[111]

Geçici Madde 18- (Ek: 9/4/2003-4842/24 md.)

Bu Kanunun 13 üncü maddesinin (d) bendi hükmü, teşvik belgesine sahip katma değer vergisi mükellefiyeti bulunmayanlara bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar belge kapsamında yapılan makine ve teçhizat teslimlerinde de uygulanır.

Geçici Madde 19 - (Ek: 9/4/2003-4842/24 md.; Değişik: 16/7/2004-5228/19 md.)

Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalar çerçevesinde Türkiye'de gerçekleştirilecek toplantıları düzenleyenlere bu amaçla yapılacak teslim ve hizmetler ile bu toplantılara katılan yabancı heyetlerin konaklamaları ve bunlara görevlerinin ifası kapsamında yapılacak teslim ve hizmetler 31.12.2005 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.

Bu kapsamda teslim edilen mal ve hizmetler için yüklenilen vergiler, vergiye tâbi

---

[107] 18/2/2009 tarihli ve 5838 sayılı Kanunun 32 nci maddesiyle; bu maddede yer alan "31/12/2008" ibaresi "31/12/2010" şeklinde değiştirilmiş ve aynı Kanunun 33 üncü maddesiyle bu ibarenin 1/1/2009 tarihinden geçerli olmak üzere uygulanacağı hüküm altına alınmış, daha sonra 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanunun 86 ncı maddesiyle, "31/12/2010" ibaresi "31/12/2015" olarak değiştirilmiştir.

[108] 25/12/2015 tarihli ve 6655 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle, bu maddede yer alan "31/12/2015" ibaresi "31/12/2020" şeklinde değiştirilmiştir.

[109] 11/11/2020 tarihli ve 7256 sayılı Kanunun 23 üncü maddesiyle bu fıkrada yer alan "31/12/2020" ibaresi "31/12/2025" şeklinde değiştirilmiştir.

[110] 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 90 ıncı maddesiyle, bu maddede yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

[111] 23/1/2026 tarihli 7573 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle bu fıkrada yer alan "31/12/2025" ibaresi "31/12/2030" şeklinde değiştirilmiştir.

işlemler nedeniyle hesaplanan vergiden indirilir. İndirimle giderilemeyen vergiler iade edilmez. Bakanlar Kurulu, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesinde yer alan ve ilgili yılda uygulanmakta olan haddi, istisna uygulamasında asgari tutar olarak belirlemeye ve belirlenen bu tutarı iki katına kadar artırmaya, sıfıra kadar indirmeye yetkilidir.

Maliye Bakanlığı, toplantılara ilişkin teslim ve hizmetleri tanımlamaya, istisnaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Geçici Madde 20- (Ek: 25/12/2003-5035/11 md.)

1. 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununa göre teknoloji geliştirme bölgesinde ve ihtisas teknoloji geliştirme bölgesinde faaliyette bulunan girişimcilerin kazançlarının gelir veya kurumlar vergisinden istisna bulunduğu süre içinde münhasıran bu bölgelerde ürettikleri ve sistem yönetimi, veri yönetimi, iş uygulamaları, sektörel, internet, oyun, mobil ve askeri komuta kontrol uygulama yazılımı şeklindeki teslim ve hizmetleri katma değer vergisinden müstesnadır. **(Ek cümle: 29/3/2018-7104/14 md.)** Bu kapsamda istisna edilen işlemler bakımından bu Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanmaz.[112][113]

Maliye Bakanlığı; program ve lisans türleri itibarıyla istisnadan yararlanılacak bedele ilişkin olarak asgari sınır belirlemeye, istisna uygulanacak yazılım programlarını tanımlamaya ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye yetkilidir.

2. Bu Kanunun yayımı tarihine kadar gerçekleşen ve hem tam istisna hem kısmi istisna kapsamına giren işlemlere ilişkin olarak yüklenilen vergiler Katma Değer Vergisi Kanununun 32 nci maddesine göre iade edilir.

3. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce başlayan inşaat taahhüt işlerinde Katma Değer Vergisi Kanununun 16 ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasının bu Kanunla değiştirilmeden önceki (c) bendi hükmü uygulanır.

4. 2003 takvim yılında gerçekleştirilen indirimli orana tâbi işlemlerle ilgili iade taleplerinde, Katma Değer Vergisi Kanununun 29 uncu maddesinin (2) numaralı fıkrasının bu Kanunla değiştirilmeden önceki hükmüne göre işlem yapılır.

Geçici Madde 21- (Ek: 16/7/2004-5228/20 md.)

Karayolları Genel Müdürlüğünce yapılacak taşınmaz mal teslimleri ile Orman Genel Müdürlüğü Döner Sermaye sabit kıymetlerinde kayıtlı tapulu taşınmaz malların teslimleri 31.12.2006 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.[114]

Geçici Madde 22 - (Ek: 10/11/2004-5255/14 md.; Değişik: 3/7/2005 - 5398/25 md.)

---

[112] 16/2/2016 tarihli ve 6676 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "teknoloji geliştirme bölgesinde" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve ihtisas teknoloji geliştirme bölgesinde" ibaresi eklenmiştir.

[113] 29/3/2018 tarihli ve 7104 sayılı Kanunun 14 üncü maddesiyle, bu maddenin (1) numaralı fıkrasının birinci paragrafına "internet," ibaresinden sonra gelmek üzere "oyun," ibaresi ve paragrafa cümle eklenmiş ve aynı Kanunun 29 uncu maddesiyle bu değişikliğin 1/1/2019 tarihinde yürürlüğe girmesi hüküm altına alınmıştır.

[114] 30/12/2004 tarihli ve 5281 sayılı Kanunun 43 üncü maddesiyle, bu maddede yer alan "31.12.2004 tarihine kadar" ibaresi, "31.12.2006 tarihine kadar" olarak değiştirilmiştir.

2005 yılında İzmir Kentinde yapılacak Dünya Üniversitelerarası Spor Oyunlarına ilişkin olmak üzere İzmir Universiade Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulu ile bu oyunlarda kullanılmak şartıyla söz konusu Düzenleme Kurulunun onayladığı kurum ve kuruluşlara yapılacak teslim ve hizmet ifaları ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla mevcut olan Organizasyon Komitesi tarafından teslim alınan malların İzmir Universiade Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kuruluna teslimi katma değer vergisinden müstesnadır.

Bu maddede düzenlenen istisnalar dolayısıyla yüklenilen vergiler, vergiye tâbi işlemler üzerinden hesaplanan vergilerden indirilebilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler ise bu Kanunun 32 nci maddesi hükümleri uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine nakden veya mahsuben iade edilir.

Maliye Bakanlığı, bu maddede yer alan istisnaların kapsamına girecek teslim ve hizmetleri tanımlamaya, istisnaya ilişkin usûl ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Geçici Madde 23- (Ek: 30/12/2004-5281/35 md.)

Millî Eğitim Bakanlığına bilgisayar ve donanımlarının bedelsiz teslimleri ile bunlara ilişkin yazılım teslimi ve hizmetleri, bu mal ve hizmetlerin bağışı yapacak olanlara teslim ve ifası 31/12/2023 tarihine kadar Katma Değer Vergisinden müstesnadır.[115]

Bu kapsamda yapılan teslim ve hizmet ifaları için yüklenilen vergiler, vergiye tâbi işlemler nedeniyle hesaplanan vergiden indirilir. İndirimle giderilemeyen vergiler iade edilmez. Maliye Bakanlığı, istisnaya ilişkin usûl ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Geçici Madde 24- (Ek: 21/4/2005 – 5335/13 md.)

1. 4.2.1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun geçici 10 uncu maddesi kapsamındaki devir, temlik ve intikal işlemleri ile ilgili olarak Türk Telekom tarafından Türksat Uydu Haberleşme, Kablo TV ve İşletme Anonim Şirketine yapılan teslimler ve hizmet ifaları katma değer vergisinden müstesnadır.

2. 8.6.1949 tarihli ve 5434 sayılı Kanunun 20 nci maddesi kapsamındaki gayrimenkul ve iştiraklerin 31.12.2006 tarihine kadar teslimi katma değer vergisinden müstesnadır.

3. Bu kapsamda yapılan teslim ve hizmet ifaları için yüklenilen vergiler, vergiye tâbi işlemler nedeniyle hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla giderilemeyen vergiler iade edilmez. Maliye Bakanlığı, istisnaya ilişkin usûl ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Geçici Madde 25 - (Ek: 4/6/2008-5766/12 md.)

Bu maddenin yürürlük tarihinden önce Kanunun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasının (s) bendinde düzenlenen istisnadan vazgeçen mükelleflerin, bu maddenin yürürlük tarihini izleyen ayın sonuna kadar istisnadan vazgeçme taleplerini geri almaları halinde, 18 inci maddenin (3) numaralı fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan hüküm uygulanmaz. Bu hükmün uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

---

[115] 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanunun 86 ncı maddesiyle, bu maddede yer alan "31.12.2010" ibaresi "31/12/2015" olarak değiştirilmiş olup, daha sonra 25/12/2015 tarihli ve 6655 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle bu ibare "31/12/2020" şeklinde ve daha sonra 11/11/2020 tarihli 7256 sayılı Kanunun 24 üncü maddesiyle "31/12/2023" şeklinde değiştirilmiştir.

Geçici Madde 26 - (Ek: 4/6/2008-5766/12 md.)

(Değişik birinci fıkra: 27/3/2015-6637/3 md.) Ev sahibi hükümet anlaşmaları veya ülkemizin taraf olduğu diğer anlaşmalar çerçevesinde Türkiye'de faaliyet gösteren uluslararası kuruluşlar ile bu kuruluşlara bağlı program, fon, temsilcilik ve özel ihtisas kuruluşlarının resmî kullanımları için yapılacak mal teslimi ve hizmet ifaları, bunların sosyal ve ekonomik yardım amacıyla bedelsiz olarak yapacakları mal teslimi ve hizmet ifaları, bedelsiz mal teslimi ve hizmet ifaları ile ilgili mal ve hizmetlerin bunlara teslim ve ifası; ilgili kurum, temsilcilik, program, fon ve özel ihtisas kuruluşlarının Türkiye'deki faaliyetlerinin devamı veya ilgili kurumlara ilişkin uluslararası anlaşmaların yürürlükte bulunduğu süre içinde katma değer vergisinden müstesnadır.

(Ek fıkra: 27/3/2015-6637/3 md.) Birinci fıkrada yer alan istisnadan yararlanan kuruluşların yönetici kadrolarında görev yapan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmayan mensuplarına Türkiye'de görevde bulundukları süre içinde yapılacak mal teslimi ve hizmet ifaları da katma değer vergisinden müstesnadır.

(Ek fıkra: 31/5/2012-6322/23 md.) Bu maddede düzenlenen istisnalar dolayısıyla yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergilerden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler ise 32 nci madde hükümleri uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine nakden veya mahsuben iade edilir.

Bu istisnanın uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Geçici Madde 27 – (Ek: 15/10/2008-5804/3 md.)

(1) 2009 yılı Mart ayında İstanbul'da yapılacak Beşinci Dünya Su Forumunun Organizasyonundan sorumlu Forum Sekretaryasına bu Forumun gerçekleştirilmesi için yapılacak mal teslimleri ile hizmet ifaları katma değer vergisinden müstesnadır.

(2) Maliye Bakanlığı, istisnanın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Geçici Madde 28 – (Ek: 16/6/2009-5904/16 md.)

(1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bina inşaat ruhsatı almış olan konut yapı kooperatiflerince, üyelerine yapılan konut teslimleri katma değer vergisinden müstesnadır.

Geçici Madde 29 – (Ek: 31/3/2012-6288/1 md.)

8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanuna göre yap-işlet-devret modeli çerçevesinde gerçekleştirilecek projeler ve 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ek 7 nci maddesine göre Yüksek Planlama Kurulu tarafından kiralama karşılığı yaptırılmasına karar verilen sağlık tesislerine ilişkin projeler ve 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 23 üncü maddesine göre Bakanlık tarafından kiralama karşılığı yaptırılmasına karar verilen eğitim öğretim tesislerine ilişkin projelerden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ihale veya görevlendirme ilanı yayımlanmış ancak teklif alınmamış olanlar ile 31/12/2028 tarihine kadar ihale veya görevlendirme ilanı yayımlanacak olanların; ihale edilmesi ile

görevlendirilen veya projeyi üstlenenlere yatırım döneminde proje kapsamında yapılan mal teslimleri ve hizmet ifaları katma değer vergisinden müstesnadır.[116][117]

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce teklifleri alınmış ya da ihalesi veya görevlendirmesi yapılmış işlerde; görevli şirketin veya yüklenicinin bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde talepte bulunması halinde bu maddenin yürürlük tarihinden sonra birinci fıkra kapsamındaki mal teslimleri ve hizmet ifaları da katma değer vergisinden müstesna tutulur. Şu kadar ki, bu istisnanın uygulanabilmesi için görevli şirketin veya yüklenicinin proje nedeniyle yatırım döneminde yükleneceği katma değer vergisi tutarının, indirim yoluyla telafi edilebileceği tarihe kadar, projenin ana kredi finansman koşullarına göre oluşacak finansman maliyeti tutarı veya buna isabet eden sürenin, ilgisine göre; işletme süresi öngörülen projelerde işletme süresinden, kira öngörülen projelerde kira tutarından veya kira süresinden indirileceği hususunun bu şirketler tarafından, içeriği idarece belirlenecek taahhütname ile taahhüt edilmesi ve bu taahhüdün idarece kabul edilmesi gerekir. İndirimler, ilgili projelere ait sözleşmelerde öngörülen esaslar dikkate alınarak yapılır.

Bu kapsamda yapılan mal teslimleri ve hizmet ifaları nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler bu Kanunun 32 nci maddesi hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir.

Maliye Bakanlığı, istisna kapsamına girecek teslim ve hizmetleri tanımlamaya, istisna ve iadeye ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Büyük (…)[118] yatırımlarda iade:

Geçici Madde 30 – (Ek: 31/5/2012-6322/25 md.)

31/12/2023 tarihine kadar uygulanmak üzere, yatırım teşvik belgeleri kapsamında asgari 500 milyon Türk Lirası tutarında sabit yatırım öngörülen (…)[118] yatırımlara ilişkin inşaat işleri nedeniyle yüklenilen ve takvim yılı sonuna kadar indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisi, izleyen yıl talep edilmesi halinde belge sahibi mükellefe iade olunur. Teşvik belgesine konu yatırımın tamamlanmaması halinde, iade edilen vergiler, vergi ziyaı cezası uygulanarak iade tarihinden itibaren gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Bu vergiler ve cezalarında zamanaşımı, verginin tarhını veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılı başında başlar.

(Ek fıkra: 20/8/2016-6745/36 md.) Bu madde kapsamında yer alan asgari sabit yatırım tutarını sektörler itibarıyla veya topluca 50 milyon Türk lirasına kadar indirmeye veya

---

[116] *31/5/2012 tarihli ve 6322 sayılı Kanunun 24 üncü maddesiyle bu fıkrada yer alan "sağlık tesislerine ilişkin projelerden" ibaresi "sağlık tesislerine ilişkin projeler ve 25/8/2011 tarihli ve 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 23 üncü maddesine göre Bakanlık tarafından kiralama karşılığı yaptırılmasına karar verilen eğitim öğretim tesislerine ilişkin projelerden" şeklinde değiştirilmiştir.*

[117] *27/12/2023 tarihli ve 7491 sayılı Kanunun 34 üncü maddesiyle bu fıkrada yer alan "31/12/2023" ibaresi "31/12/2028" şeklinde değiştirilmiştir.*

[118] *20/8/2016 tarihli ve 6745 sayılı Kanunun 36 ncı maddesiyle, bu maddenin başlığında yer alan "ve stratejik" ibaresi ile birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "stratejik" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.*

iki katına kadar artırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.[119]

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Geçici Madde 31 – (Ek: 13/6/2012-6327/13 md.)

28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun geçici 1 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan dernek, vakıf, sandık, tüzel kişiliği haiz meslek kuruluşu veya sair ticaret şirketleri nezdinde 16/4/2012 tarihi itibarıyla mevcut bulunan emeklilik taahhüt planları kapsamındaki yurt içi ya da yurt dışındaki birikimler ve taahhütlere ilişkin tutarların (plan esaslarına göre aktarım tarihine kadar mutat yapılan ödemeler nedeniyle oluşanlar dahil) kısmen veya tamamen bireysel emeklilik sistemine aktarılması amacıyla taşınmaz ve iştirak hisselerinin (müzayede mahallinde satışı dahil) devir ve teslimi 31/12/2017 tarihine kadar uygulanmak üzere katma değer vergisinden müstesnadır. Bu istisna, aktarılan tutarla orantılı olarak uygulanır.[120]

Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Geçici Madde 32 – (Ek: 24/5/2013-6487/23 md.)

Şehir içi raylı ulaşım sistemleri, metro, tramvay, teleferik, telesiyej ve füniküler ile bunların hatları, istasyonları, yolcu terminalleri ve durakları ve bu iş ve işlemlerle ilgili tesisler ile eklenti veya bütünleyici parçalarının Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları arasında yapılacak devir ve teslimleri 31/12/2028 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.[121]

Bu kapsamda yapılan teslim ve hizmet ifaları için yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler nedeniyle hesaplanan vergiden indirilir. İndirimle giderilemeyen vergiler iade edilmez. Maliye Bakanlığı, istisnaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Geçici Madde 33 – (Ek: 10/9/2014-6552/27 md.)

31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 41 inci maddesi kapsamında taşınmazların Sosyal Güvenlik Kurumuna devir ve teslimi ile bu taşınmazların Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dâhil) devir ve teslimi 31/12/2028 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.[122]

Bu kapsamda vergiden istisna edilen işlemler bakımından 30 uncu maddenin birinci

---

[119] 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 90 ıncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

[120] 25/12/2015 tarihli ve 6655 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan "31/12/2015" ibaresi "31/12/2017" şeklinde değiştirilmiştir.

[121] 27/12/2023 tarihli ve 7491 sayılı Kanunun 35 inci maddesiyle bu fıkrada yer alan "31/12/2023" ibaresi "31/12/2028" şeklinde değiştirilmiştir.

[122] 27/12/2023 tarihli ve 7491 sayılı Kanunun 36 ncı maddesiyle bu fıkrada yer alan "31/12/2023" ibaresi "31/12/2028" şeklinde değiştirilmiştir.

fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanmaz. Maliye Bakanlığı, istisnaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Geçici Madde 34 – (Ek: 27/3/2015-6637/24 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce usulüne uygun olarak yürürlüğe giren ve 23/6/2000 tarihli ve 4586 sayılı Petrolün Boru Hatları ile Transit Geçişine Dair Kanun kapsamında bulunan milletlerarası andlaşma hükümleri çerçevesinde katma değer vergisinden istisna edilmiş olan transit petrol boru hattı projelerinin inşa ve modernizasyonunu gerçekleştirenlere 1/1/2014 tarihinden itibaren yapılan teslim ve hizmetler katma değer vergisinden müstesnadır.

Bu kapsamda yapılan mal teslimleri ve hizmet ifaları nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler, 32 nci madde hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir.

Maliye Bakanlığı, istisna kapsamına girecek teslim ve hizmetleri tanımlamaya, istisna ve iadeye ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Geçici Madde 35 – (Ek: 27/3/2015-6639/14 md.)

6/10/2011 tarihli ve 28076 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 26/9/2011 tarihli ve 2011/2266 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile uygulama usul ve esasları belirlenen ve sınırları ve koordinatları gösterilen alanda yapılacak iyileştirme, yenileme ve dönüşüm projeleri kapsamında, trampa yolu ile kamulaştırılan taşınmazların Hazineye devir ve teslimi işlemleri 31/12/2020 tarihine kadar katma değer vergisi, damga vergisi ve tapu harcından müstesnadır. Bu taşınmazların 31/12/2020 tarihine kadar Hazineye devrinden dolayı Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarına göre kazanç oluşmuş sayılmaz.[123]

Geçici Madde 36- (Ek: 18/1/2017 - 6770/9 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce belediyeler ve il özel idareleri tarafından iktisadi işletme oluşturmaksızın yapılan taşınmaz teslimlerinde katma değer vergisi aranmaz, bu nedenle geçmişe dönük herhangi bir tarhiyat yapılmaz, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilir, tahakkuk eden tutarlar terkin edilir, tahsil edilen tutarlar red ve iade edilmez.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Geçici Madde 37- (Ek: 18/1/2017-6770/10 md.) (Değişik:8/4/2022-7394/11 md.)

İmalat sanayii ile turizme yönelik yatırım teşvik belgesi sahibi mükelleflere belge kapsamındaki inşaat işlerine ilişkin mal teslimleri ve hizmet ifaları 31/12/2025 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.[124]

---

[123] 17/1/2019 tarihli ve 7161 sayılı Kanunun 19 uncu maddesiyle bu fıkrada yer alan "31/12/2018" ibareleri "31/12/2020" şeklinde değiştirilmiştir.

[124] 1/5/2025 tarihli ve 32887 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 9770 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile bu fıkrada yer alan sürenin 31/12/2028 tarihine kadar uzatılmasına karar verilmiştir.

Teşvik belgesine konu yatırımın tamamlanmaması halinde, zamanında alınmayan vergiler, vergi ziyaı cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte yatırım teşvik belgesi sahibi alıcıdan tahsil edilir. Bu vergiler ve cezalarda zamanaşımı, verginin tarhını veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılı başından başlar.

Bu kapsamda yapılan mal teslimleri ve hizmet ifaları nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler, bu Kanunun 32 nci maddesi hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir.

Cumhurbaşkanı, birinci fıkrada yer alan süreyi üç yıla kadar uzatmaya; Hazine ve Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Geçici Madde 38- (Ek: 28/11/2017-7061/44 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren düzenlenen sözleşmelere istinaden Millî Eğitim Bakanlığı tarafından Eğitimde Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi kapsamında yapılan mal ve hizmet alımlarında uygulanmak üzere;

a) Proje bileşenlerine ilişkin olarak; Millî Eğitim Bakanlığınca yapılan ithalatlar ile bu Bakanlığa yapılan mal teslimleri ve hizmet ifaları katma değer vergisinden müstesnadır (Bu kapsamda yapılan mal teslimleri ve hizmet ifaları nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler bu Kanunun 32 nci maddesi hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir. Maliye Bakanlığı istisna ve iadeye ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.).

b) Proje bileşenleri için belirlenen internet kullanımlarına mahsus olan mobil telefon aboneliğinin ilk tesisi ile Proje bileşenlerine ilişkin verilen elektronik haberleşme hizmetleri, 6802 sayılı Kanunun 39 uncu maddesine göre alınan özel iletişim vergisinden müstesnadır (Bu kapsamda verilen elektronik haberleşme hizmetleri nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir. Maliye Bakanlığı istisna ve iadeye ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.).

c) Proje bileşenlerine ilişkin mal ve hizmet alımları ile ilgili olarak düzenlenen idare ve/veya proje yüklenicilerinin taraf olduğu kâğıtlar, 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa göre alınan damga vergisinden müstesnadır.

ç) Millî Eğitim Bakanlığı veya bu Bakanlık adına Proje yüklenicileri ile alt yükleniciler tarafından serbest dolaşıma sokulacak her türlü araç, gereç, malzeme, makine, ürün ve bunların yedek parçaları, 4458 sayılı Kanuna göre alınan gümrük vergilerinden, fonlardan, bu ithalata ilişkin düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden, yapılacak işlemler harçlardan müstesnadır (Proje yüklenicileri ile alt yükleniciler tarafından serbest dolaşıma sokulacak eşyanın bu Projeye uygunluğunu tevsik edici belgeleri düzenlemeye Millî Eğitim Bakanlığı yetkilidir.).

d) Proje bileşenlerine ilişkin olarak 4760 sayılı Kanuna ekli (IV) sayılı listede yer alan malların, Millî Eğitim Bakanlığına ya da proje yüklenicisine teslimi veya bunlar tarafından ithali özel tüketim vergisinden müstesnadır (Maliye Bakanlığı istisnaya ilişkin usul ve esasları

belirlemeye yetkilidir.).

e) 406 sayılı Kanun uyarınca Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuyla görev veya imtiyaz sözleşmesi imzalamak suretiyle veya 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu uyarınca bu Kuruma bildirim yapılması veya bu Kurumca kullanım hakkı verilmesi yoluyla yetkilendirilen veya yetkilendirilmiş sayılan işletmecilerin Millî Eğitim Bakanlığı ya da proje yüklenicisi işletmelere yapmış oldukları mal teslimleri ve hizmet ifaları dolayısıyla elde ettikleri gelirler, bu işletmecilerden 406 sayılı Kanunun ek 37 nci maddesine göre alınan Hazine payının ve Kurum masraflarına katkı payının, 16/6/2005 tarihli ve 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanununun 6 ncı maddesine göre alınan evrensel hizmet gelirlerinin, 5809 sayılı Kanunun 11 inci maddesine göre alınan idari ücret ile aynı Kanunun 46 ncı maddesinin (7) numaralı fıkrasına göre alınan telsiz ücretinin hesaplanmasına dâhil edilmez.

f) Proje bileşenlerine ilişkin olarak temin edilecek bilgisayar ve tablet bilgisayarlar ile etkileşimli tahtalar için 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 44 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen kesintiler yapılmaz (Millî Eğitim Bakanlığı bu kapsamda temin edilen mallardan kesinti yapılmamasını sağlayan belgeleri düzenlemeye yetkilidir.).

g) Proje bileşenlerine ilişkin olarak temin edilecek bilgisayar ve tablet bilgisayarlar ile etkileşimli tahtalardan, 4/12/1984 tarihli ve 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununun 4 üncü maddesinin (a) fıkrasında yer alan bandrol ücreti alınmaz (Milli Eğitim Bakanlığı bu kapsamda temin edilen mallardan bandrol ücreti alınmamasını sağlayan belgeleri düzenlemeye yetkilidir.).

ğ) Proje bileşenlerine ilişkin olarak tesis edilen aboneliklere ait telsiz cihaz ve sistemlerinden, 5809 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinde yer alan telsiz ruhsatname ve yıllık kullanım ücretleri alınmaz.

h) Proje kapsamında yapılacak mal ve hizmet alımlarında Proje bileşenlerine ilişkin ihale yüklenicisinin bu Proje ile ilgili faaliyette bulunmak üzere özel amaçlı şirket kurması halinde bu şirket, yalnızca ilgili mevzuatına göre kendi ödemesi gereken vergi ve mali yükümlülüklerden sorumlu olup, ihale yüklenicisinin ödemesi gereken Hazine payı, Kurum masraflarına katkı payı, evrensel hizmet katkı payı, idari ücret, özel iletişim vergisi ve telsiz ücretlerinden sorumlu tutulmaz.

Geçici Madde 39- (Ek: 21/3/2018-7103/31 md.)[125]

17/4/1957 tarihli ve 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununa göre sanayi sicil belgesini haiz katma değer vergisi mükelleflerine münhasıran imalat sanayiinde kullanılmak üzere yapılan yeni makina ve teçhizat teslimleri ile 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamındaki teknoloji geliştirme bölgesi ile ihtisas teknoloji geliştirme

---

[125] *a)21/3/2018 tarihli ve 7103 sayılı Kanunun 93 üncü maddesiyle, bu maddenin 27/3/2018 tarihini izleyen ikinci aybaşında yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.*
b) 6948 sayılı Sanayi Sicil Kanununa göre sanayi sicil belgesini haiz mükelleflerce münhasıran imalat sanayinde kullanılmak üzere, 213 sayılı Kanunun Geçici 30 uncu maddesine göre amortisman oran ve süreleri faydalı ömür sürelerinin yarısı dikkate alınarak hesaplanabilecek ve 3065 sayılı Kanunun Geçici 39 uncu maddesine göre katma değer vergisi istisnası kapsamında teslim edilecek yeni makine ve teçhizat için 5/5/2018 tarihli ve 30412 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan, 30/4/2018 tarihli ve 2018/11674 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Kararın 4 üncü maddesi ile Karara ekli listeye bakınız.

bölgesinde, 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamındaki Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde, 3/7/2014 tarihli ve 6550 sayılı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun kapsamındaki araştırma laboratuvarlarında Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde bulunanlara, münhasıran bu faaliyetlerinde kullanılmak üzere yapılan yeni makina ve teçhizat teslimleri 31/12/2022 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.[126]

Bu kapsamda yapılan teslimler nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler, bu Kanunun 32 nci maddesi hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir.

İstisna kapsamında alınan makina ve teçhizatın, teslim tarihini takip eden takvim yılının başından itibaren üç yıl içinde; imalat sanayii veya Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetleri dışında kullanılması veya elden çıkarılması hallerinde, zamanında alınmayan vergi alıcıdan, vergi ziyaı cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarhını veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar.

İmalat sanayiinde kullanılmak üzere istisna kapsamında teslim edilecek makina ve teçhizatı belirlemeye ve birinci fıkrada yer alan süreyi iki yıla kadar uzatmaya Cumhurbaşkanı, bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.[127][128]

Geçici Madde 40- (Ek:18/1/2019-7162/6 md.)

2023 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakasına ilişkin olmak üzere Avrupa Futbol Federasyonları Birliği (UEFA), katılımcı futbol kulüpleri ve organizasyonda görevli tüzel kişilerden iş yeri, kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayanlara, bu müsabakalar dolayısıyla yapılacak mal teslimleri ve hizmet ifaları ile bunların bu müsabakalar dolayısıyla yapacakları mal teslimleri ve hizmet ifaları katma değer vergisinden müstesnadır.[129][130]

Bu maddede düzenlenen istisnalar dolayısıyla yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergilerden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler ise 32 nci madde hükümleri uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine nakden veya mahsuben iade edilir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı istisna ve iadenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları

---

[126] 21/12/2019 tarihli ve 7201 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "31/12/2019" ibaresi "31/12/2022" şeklinde değiştirilmiştir.

[127] 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 90 ıncı maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

[128] 21/12/2019 tarihli ve 7201 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle, bu fıkraya "makine ve teçhizatı belirlemeye" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve birinci fıkrada yer alan süreyi iki yıla kadar uzatmaya" ibaresi eklenmiştir.

[129] 11/11/2020 tarihli ve 7256 sayılı Kanunun 25 inci maddesiyle bu fıkrada yer alan "2020" ibaresi "2021" şeklinde değiştirilmiştir.

[130] 12/1/2023 tarihli ve 7431 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle bu fıkrada yer alan "2019 UEFA Süper Kupa Finali ve 2021 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakalarına" ibaresi "2023 UEFA Şampiyonlar Ligi Finali müsabakasına" şeklinde değiştirilmiştir.

belirlemeye yetkilidir.

Geçici Madde 41- (Ek:25/11/2020-7257/1 md.)

18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun ek 1 inci maddesi kapsamındaki devirler katma değer vergisinden müstesnadır. Bu kapsamda yapılan işlemler için yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler nedeniyle hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla giderilemeyen vergiler iade edilmez. Hazine ve Maliye Bakanlığı istisna uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Geçici Madde 42- (Ek:8/4/2022-7394/12 md.)

20/8/2016 tarihli ve 6745 sayılı Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 80 inci maddesi kapsamında teşviklerden yararlanmasına karar verilen ve bu kapsamda sera etkisi yaratan egzoz gazı salınımını tamamen ortadan kaldıracak teknolojilerin geliştirilmesi için münhasıran Türkiye'de gerçekleştirdikleri Ar-Ge faaliyetleri sonucunda geliştirdikleri elektrik motorlu taşıt araçlarını Türkiye'de imal eden mükelleflere bu araçların geliştirilmesine yönelik verilen ve yatırım teşvik belgesi kapsamında yer alan mühendislik hizmetleri 31/12/2023 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır. Teşvik belgesine konu yatırımın tamamlanmaması halinde, zamanında alınmayan vergi alıcıdan, vergi ziyaı cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarhını veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar.

Bu kapsamda yapılan hizmetler nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler, bu Kanunun 32 nci maddesi hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Geçici Madde 43- (Ek: 14/7/2023-7456/8 md.)

Bu maddenin yürürlük tarihinden önce kurumların aktifinde yer alan taşınmazlar için bu maddeyi ihdas eden Kanunla, bu Kanunun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasının (r) bendinde yapılan değişiklik öncesi hükümler uygulanır.

Geçici Madde 44- (Ek: 14/7/2023-7456/9 md.)

6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile imzalanan protokol kapsamında afetzedelere bağışlanacak konutların inşası dolayısıyla kamu kurumu

niteliğindeki meslek kuruluşlarına yapılan teslim ve hizmetler, 31/12/2024 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.

Bu kapsamda yapılan teslim ve hizmetler nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler bu Kanunun 32 nci maddesi hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir.

Birinci fıkrada yer alan süreyi bir yıla kadar uzatmaya Cumhurbaşkanı; istisna kapsamına girecek teslim ve hizmetleri tanımlamaya, istisna ve iadeye ilişkin usul ve esasları belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Geçici Madde 45-(Ek:28/7/2024-7524/23 md.)

6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde, genel bütçeli kamu idareleri ile yabancı devlet kurum ve kuruluşları arasında imzalanan protokol kapsamında genel bütçeli kamu idarelerine bağışlanmak üzere, konut, iş yeri, okul, öğrenci yurdu, hastane, ibadethane, kültür ve sanat merkezi, kütüphane gibi taşınmazların inşasına ilişkin yabancı devlet kurum ve kuruluşlarına 1/1/2024 tarihinden itibaren yapılan teslim ve hizmetler ile bu yerlerde genel bütçeli kamu idareleri ile yabancı devlet kurum ve kuruluşları arasında imzalanan protokol kapsamında genel bütçeli kamu idarelerine bağışlanacak konutların yabancı devlet kurum ve kuruluşlarına teslimi 31/12/2028 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.[131]

Bu kapsamda yapılan teslim ve hizmetler nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler bu Kanunun 32 nci maddesi hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Geçici Madde 46- (Ek:4/12/2025-7566/15 md.)

2026 UEFA Avrupa Ligi Finali ve 2027 UEFA Konferans Ligi Finali müsabakaları ile 2032 UEFA Avrupa Futbol Şampiyonası organizasyonuna ilişkin olmak üzere Avrupa Futbol Federasyonları Birliği (UEFA), katılımcı takımlar ve organizasyonda görevli tüzel kişilerden iş yeri, kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayanlara, bu müsabakalar ve organizasyon dolayısıyla yapılacak mal teslimleri ve hizmet ifaları ile bunların bu müsabakalar ve organizasyon dolayısıyla yapacakları mal teslimleri ve hizmet ifaları katma değer vergisinden müstesnadır.

Bu maddede düzenlenen istisnalar dolayısıyla yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergilerden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler

---

[131] 24/6/2026 tarihli ve 7587 sayılı Kanunun 18 inci maddesi ile bu fıkrada yer alan "31/12/2025" ibaresi "31/12/2028" şeklinde değiştirilmiştir.

ise 32 nci madde hükümleri uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine nakden veya mahsuben iade edilir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı istisna ve iadenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Geçici Madde 47- (Ek:24/7/2026-7590/9 md.)

(1) 31/12/2045 tarihine kadar uygulanmak üzere, nükleer enerji santrallerinde elektrik enerjisi üretimi faaliyetinde bulunmak için önlisans ve/veya lisans alan mükelleflerin yatırım teşvik belgeleri kapsamında nükleer enerji santralleri yatırımlarına ilişkin inşaat işleri nedeniyle bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yüklenilen ve takvim yılının altı aylık dönemleri itibarıyla indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisi, altı aylık dönemleri izleyen bir yıl içinde talep edilmesi halinde mükellefe iade edilir.

(2) 31/12/2045 tarihine kadar uygulanmak üzere, nükleer enerji santrallerinde elektrik enerjisi üretimi faaliyetinde bulunmak için önlisans ve/veya lisans alan mükelleflerin yatırım teşvik belgeleri kapsamında nükleer enerji santralleri yatırımlarına ilişkin yapılacak makine ve teçhizat teslimleri katma değer vergisinden müstesnadır. Bu kapsamda yapılan teslimler nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler, 32 nci madde hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir.

(3) Yatırımın tamamlanmaması halinde, bu madde kapsamında zamanında alınmayan veya iade edilen vergiler yatırımcıdan, vergi ziyaı cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Bu vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarhını veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar.

(4) Cumhurbaşkanı birinci ve ikinci fıkrada yer alan süreleri 31/12/2050 tarihine kadar uzatmaya; Hazine ve Maliye Bakanlığı bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Yürürlük:

Madde 62 – Bu Kanunun Bakanlar Kurulu ile Maliye ve Gümrük Bakanlığına yetki veren hükümleri yayımı tarihinde, diğer hükümleri 1/1/1985 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme:

Madde 63 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

25/10/1984 TARİHLİ VE 3065 SAYILI ANA KANUNA İŞLENEMEYEN HÜKÜMLER:

1 – 6/12/1984 tarihli ve 3099 Sayılı Kanunun geçici maddesi:

Geçici Madde – Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin 3 üncü fıkrasının © bendi hükmü 31/12/1985'te, 4 üncü fıkrasının (ı) bendi hükmü 31/12/1988 de yürürlükten kalkar.

2 – 3/6/1986 tarihli ve 3297 sayılı Kanunun geçici maddeleri :

Geçici Madde 1 – 1/1/1985 tarihinden sonra iktisap edilen amortismana tabi iktisadi kıymetlere ait katma değer vergisinden, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar indirilemeyen kısım hakkında bu Kanuna göre işlem yapılacaktır.

Geçici Madde 2 – 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 3099 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle değişik 17 nci maddesinin 3 üncü fıkrasının (b) bendine göre başlanmış olup, 1/1/1987 tarihinden sonra da devam etmekte olan işlemler sonuçlanıncaya kadar bu işlemler hakkında eski hükümler uygulanır.

3 – 19/6/1987 tarihli ve 3393 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi:

Geçici Madde 1 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce plaka tahdidi uygulanan illerde Bakanlar Kurulu Kararı ile yetkili kılınan trafik komisyonları tarafından yapılan ticari plaka satışları ile bu satışlardan elde edilen paralardan ticari plakalı taşıt sahiplerine dağıtılan miktarlar hakkında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

4 – 3/12/1988 tarihli ve 3505 sayılı Kanunun geçici maddeleri:

Geçici Madde 1 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar (bu tarih dahil) her bir vergi türü, vergilendirme dönemi ve vergi dairesi itibariyle miktarı 500.000 lirayı aşmayan ve vadesi geldiği halde ödenmemiş olan vergiler ile bu tarih itibariyle ihtilaflı hale getirilmiş ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ve miktarı 500.000 lirayı aşmayan vergilerin % 30 fazlasıyla ve ihtilaf yaratmamak, yaratılmış ihtilaftan vazgeçmek kaydıyla 31.12.1988 tarihi sonuna kadar ödenmesi halinde, ödenen bu vergilere isabet eden gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının tahsilinden vazgeçilir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce her bir vergi türü, vergilendirme dönemi ve vergi dairesi itibariyle asılları kısmen veya tamamen ödenmiş bulunan vergilere ait olan ve her vergi türü itibariyle miktarı 500.000 lirayı aşmayan gecikme zammı, gecikme faizi ve vergi cezalarının % 30'unun 31.12.1988 tarihi sonuna kadar ödenmesi halinde, kalan % 70'inin tahsilinden vazgeçilir.

Bu maddenin uygulanmasına ait usul ve esaslar Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenir.

3065 SAYILI KANUNUN ÇEŞİTLİ MADDELERİNDEKİ ORAN VE MİKTARLARDA ÇEŞİTLİ MEVZUAT İLE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER TABLOSU

Değişiklik Yapan Kararnamenin/Tebliğin		Yayımlandığı Resmî Gazetenin		Değişiklik Gören Madde Numarası
Tarihi	Numarası	Tarihi	Numarası	
24/12/1984	84/8887	28/12/1984	18619	28
24/12/1984	84/8888	28/12/1984	18619	60
24/12/1984	84/8889	28/12/1984	18619	14
3/1/1985	85/8924	5/1/1985	18626	28
13/2/1985	85/9114	21/2/1985	18673	28
4/3/1985	85/9204	9/3/1985	18689	60
24/6/1985	85/9598	28/6/1985	18795	28
14/8/1985	85/9771	25/8/1985	18853	28
29/4/1986	86/10626	6/5/1986	19099	28
22/8/1986	86/10925	24/8/1986	19201	28
24/11/1986	86/11217	29/11/1986	19296 Mükerrer	28
5/2/1987	87/114821	7/2/1987	19375	28
1/9/1987	87/12068	16/9/1987	19854 Mükerrer	28
30/12/1987	87/12469	31/12/1987	19576	28
25/6/1988	88/13036	26/6/1988	19681 Mükerrer	28
13/10/1988	88/13383	15/10/1988	19960	28
22/12/1988	88/13601	30/12/1988	20035	28
23/6/1989	89/14255	2/7/1989	20213	28
27/12/1989	89/14916	30/12/1989	20388	28
28/7/1991	91/2031	1/8/1991	20947	28
12/8/1991	91/2069	16/8/1991	20962	28
27/12/1991	91/2545	1/12/1991	21098	28
17/5/1991	91/1855	31/5/1991	20887	28
10/2/1992	92/2692	29/2/1992	21157	28
17/9/1992	92/35051	2/11/1992	21403	28
22/12/1992	92/3896	31/12/1992	21452	28
13/5/1993	93/4406	6/5/1993	21583	28
27/10/1993	93/4932	30/10/1993	21743	28
11/3/1994	94/5350	5/4/1994	21896	28

Değişiklik Yapan Kararnamenin/Tebliğin		Yayımlandığı Resmî Gazetenin		Değişiklik Gören Madde Numarası
Tarihi	**Numarası**	**Tarihi**	**Numarası**	
4/4/1994	94/5454	13/4/1994	21904	28
24/6/1994	94/5730	27/6/1994	21973 Mükerrer	28
26/12/1994	94/6432	1/2/1995	22189	60
12/1/1995	95/6431	6/2/1995	22194	28
4/8/1995	95/71763	1/8/1995	22390	28
20/7/1995	95/71393	1/8/1995	22390	60
21/12/1995	95/7612	30/12/1995	22509	28
21/12/1995	95/7613	30/12/1995	22509	60
27/12/1997	97/10465	2/1/1998	23218	28
3/4/1998	8/10884	16/4/1998	23315	28
23/6/1998	8/11328	9/7/1998	23397	28
10/8/1998	98/11467	13/8/1998	23432 Mükerrer	28
1/3/1999	99/12519	23/3/1999	23648	28
27/11/1999	99/13648	2/12/1999	23894 Mükerrer	28
27/11/1999	99/13649	2/12/1999	23894 Mükerrer	60
Tebliğ	73	21/1/2000	23940	28
12/9/2000	2000/1221	22/9/2000	24178	28
30/11/2000	2000/1693	11/12/2000	24257	28
7/5/2001	2001/2344	10/5/2001	24398	28
30/7/2001	2001/2789	2/8/2001	24481	28
17/7/2002	2002/4480	30/7/2002	24831	28
25/4/2003	2003/5557	22/5/2003	25115	28
27/12/2004	2004/8301	29/12/2004	25685	28
24/12/2007	2007/13033	30/12/2007	26742	28
13/3/2009	2009/14802	16/3/2009	27171	28
25/3/2009	2009/14812	29/3/2009	27184	28
6/4/2009	2009/14881	14/4/2009	27200	28
12/6/2009	2009/15081	16/6/2009	27260 Mükerrer	28
19/8/2009	2009/15315	22/8/2009	27327	28
27/8/2012	2012/3594	12/9/2012	28409	28
31/1/2017	2017/9759	3/2/2017	29968	28, 29

3065 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN İPTAL EDİLEN HÜKÜMLERİN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE

Değiştiren Kanunun/ KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	**3065 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri**	**Yürürlüğe Giriş Tarihi**
3099	Bakanlar Kuruluna Yetki veren hükümleri	15/12/1984
	Diğer Hükümleri	1/1/1985
3174	13	29/3/1985
3238	60	13/11/1985
3297	Bu kanunun 6. Maddesi ile değiştirilen 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin 4 üncü fıkrasının (b) bendi hükmü	1/1/1986
	Diğer Hükümler	20/6/1986
3316	10	1/12/1986
3336	Geçici Madde 6	31/3/1987
3393	11 ve 12 nci maddeleri	1/1/1987
	Diğer maddeleri	30/6/1987
3505	1) 2, 5, 6, 8, 9, 11, 13, 14, 15, 19, 21, 22, 23, 26, 28, 29, 32, 33, 34 ve geçici 2 nci maddeler	(1/1/1989 tarihinden geçerli olmak üzere) 10/12/1988
	2) Bakanlar Kuruluna ve Maliye ve Gümrük Bakanlığına yetki veren hükümleri ile diğer maddeleri	10/12/1988
3571	a) 3, 5 ve 8 inci maddeler	(1/1/1989 tarihinden geçerli olmak üzere) 20/6/1989
	b) 11, 12, 13 ve 14 üncü maddeler	1/7/1989
	c) Diğer maddeler	20/6/1989
3858	1, 2 ve 3 üncü maddeleri	1/1/1993
	Diğer maddeleri	27/12/1992
3986	4986	7/5/1994

Değiştiren Kanunun/ KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	3065 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
4008	a) 2, 4, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 20, 21, 22, 24 ve 25 inci maddesi ile Gelir Vergisi Kanununun 41 inci maddesine eklenen 7 numaralı bent ve 27 nci maddesi ile Kurumlar Vergisi Kanu ünün 15 inci maddesine eklenen 12 numaralı bent	1/1/1995
	b) 8 inci maddesi, 25 inci maddesi ile Gelir Vergisi Kanununun 41 inci maddesine eklenen 8 numaralı bent ve 27 nci maddesi ile Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesine eklenen 13 numaralı bent	1/1/1996
	c) 35 inci maddesi	Yayımını izleyen aybaşında
	d) Diğer hükümleri	6/7/1994
4108	a) 6 ncı maddesi, 32 nci maddesi ile Kurumlar Vergisi Kanu nuna eklenen geçici 23 üncü (bu geçici maddenin "a" bendinin son fıkrası hariç) ve geçici 24 üncü maddeleri ve 39 uncu maddesinin 2 numaralı bendinin (a) ve (c) alt bendleri	1/1/1994 tarihinden geçerli olmak üzere 2/6/1995
	b) 37 nci maddesi ile Katma Değer Vergisi Kanununa eklenen geçici 12 nci madde hükmü	1/1/1995 tarihinden geçerli olmak üzere 2/6/1995
	c) 5,7,18,19,20,21,22,25,27,29 ve 31 inci maddeleri, 17 nci maddesi ile değiştirilen Gelir Vergisi Kanununun ek 3 ek 4 üncü maddelerine ilişkin hükümleri	1/1/1996 tarihinden geçerli olmak üzere2/6/1995
	d) 39 uncu maddesinin 1 numaralı bendinin (b) ve (c) alt bent leri 1995 yılı kazançlarına da uygulanmak üzere	1/1/1996 tarihinde

Değiştiren Kanunun/ KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	3065 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
	e) 16 ve 24 üncü maddeleri izleyen aybaşında	2/6/1995 tarihini izleyen aybaşında
	f) 12 ve 23 üncü maddeleri	2/6/1995 tarihini izleyen ikinci ayın başında
	g) 34 ve 36 ncı maddeleri, 37 nci maddesiile Katma Değer Vergisi Kanununa eklenen geçici 11 inci madde ve 39 uncu maddesinin 1 numaralı bendinin (a) alt bendi ve 3 numaralı bendi	1/1/1996 tarihinde
	h) Diğer hükümleri	2/6/1995
4134	Geçici Madde 13	1/1/1996
4225	60	1/1/1997 tarihinden geçerli olmak üzere14/1/1997
4369	59, 60, 62 (Geçici Madde 14)	29/7/1998 tarihini izleyen aybaşında
	61,62 (Geçici Madde 16)	1/1/1999
	62 (Geçici Maddeleri 13, 15 ve 17)	29/7/1998
4503	1, 2, 3	5/2/2000
4605	17	30/11/2000
4684	19	3/7/2001
4731	11, 21	30/12/2001
4842	21 ve 23. Madde (l) ve (m) bentleri	24/4/2003 tarihini izleyen aybaşında
	23. Madde ile değiştirilen (a) ve © bentleri	1/7/2003
	36/3 madde	1/1/2004
	Diğer maddeleri	24/4/2003
5020	17	26/12/2003
5035	8,16, 17, 29 ve Geçici Madde 20 inci maddenin (2), (3) ve (4) numaralı fıkraları	2/1/2004

Değiştiren Kanunun/ KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	3065 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
5226	17	27/7/2004
5228	13/c, 17 nci madde 4 numaralı fıkra (o) bendi, 48	1/1/2004 tarihinden geçerli olmak üzere 31/7/2004
	30	1/12/2003 tarihinden geçerli olmak üzere 31/7/2004
	Geçici Madde 19	1/6/2004 tarihinden geçerli olmak üzere 31/7/2004
	1, 13 (b), ©, (f) bentleri, 17 nci madde 4 numaralı bent (g) (ı) (p) bentleri, 18 nci madde, 32 nci madde ikinci fıkra	31/7/2004 tarihini izleyen aybaşında
	17 nci madde 4 numaralı fıkra (f) bendi	Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğünün şans oyunlarına ilişkin işletme hakkını devrettiği işletici firmanın sözleşme ile belirlenen şans oyunlarını fiilen oynatmaya başladığı tarihte
	11, 13/son fıkra, 17/b bendi, ©, (m), Geçici Madde 21	31/7/2004
5255	Geçici Madde 22	13/11/2004
5281	17 ve Geçici Madde 21	31/12/2004
	Geçici Madde 22	13/11/2004 tarihinden geçerli olmak üzere 31/12/2004
	Geçici Madde 23	31/12/2004 tarihini izleyen aybaşı
5335	Geçici Madde 24	27/4/2005
5378	17	7/7/2005

Değiştiren Kanunun/ KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	3065 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
5398	Geçici Madde 22	13/11/2004 tarihinden geçerli olmak üzere 21/7/2005
5493	14	1/6/2006
5538	13	12/7/2006
5582	17	6/3/2007
5602	1, 8, 17	21/3/2007 tarihini izleyen aybaşında
5615	13,17,29,41	4/4/2007
	Madde 17 fıkra (2) bent(b) hükmü	4/4/2007 tarihini izleyen aybaşında
5766	17 nci Maddenin (4) numaralı fıkrasının (b) bendindeki değişiklik	1/7/2008
	17 nci Maddenin (4) numaralı fıkrasının (g) bendindeki değişiklik	7/6/2008
	17 nci Maddenin (4) numaralı fıkrasının (p) bendindeki değişiklik, 11, 12, 29, 32, Geçici Madde 25 ve Geçici Madde 26	6/6/2008
	17 nci Maddenin (4) numaralı fıkrasının © bendindeki değişiklik	1/8/2008
6327	17, Geçici madde 31	29/6/2012
6462	17	3/5/2013
6487	Geçici Madde 32	11/6/2013
6495	17/y	2/8/2013
6518	17/z	1/1/2015 tarihinden itibaren yapılacak teslim ve hizmetlere uygulanmak üzere yayım tarihi olan 19/2/2014
6519	17	22/2/2014
6552	17, Geçici Madde 33	11/9/2014
6637	Geçici Madde 26, Geçici Madde 34	7/4/2015
6639	13, Geçici Madde 35	15/4/2015

Değiştiren Kanunun/ KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	3065 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
6655	Geçici Madde 17, 23, 31	1/1/2016
6663	13	10/2/2016
6676	Geçici Madde 20	26/2/2016 tarihini takip eden ay başında
6728	17, 30	9/8/2016
	17 nci maddenin değiştirilen (y) bendinin birinci paragrafı	2/8/2013 tarihinden itibaren yapılan işlemlere uygulanmak üzere 9/8/2016
6741	17/i	26/8/2016
6745	Geçici Madde 30	7/9/2016
6761	17	24/11/2016
6770	13, 17, 29, Geçici Madde 36	27/1/2017
	Geçici Madde 37	1/1/2017 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 27/1/2017
6824	13	1/4/2017 tarihinden itibaren uygulanmak üzere 8/3/2017 tarihinde
KHK/694	13	25/8/2017
7078	13	8/3/2018
7103	13	27/3/2018 tarihini izleyen aybaşında
	17	27/3/2018
	Geçici Madde 39	27/3/2018 tarihini izleyen ikinci aybaşında
7104	2, 27	6/4/2018 tarihinden sonra yapılan teslimlere uygulanmak üzere 6/4/2018
	12, 13, 17, 23	6/4/2018 tarihini izleyen ikinci aybaşında
	29 uncu maddenin (3) ve (4) numaralı fıkralarında yapılan düzenleme, 30 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (ç) bentlerinde yapılan düzenleme, 32, 38, 46, Geçici Madde 20	1/1/2019

Değiştiren Kanunun/ KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	3065 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
	8, 29 uncu maddenin (2) numaralı fıkrasında yapılan düzenleme, 30 uncu maddesinin © ve (d) bentlerinde yapılan düzenleme, 36	6/4/2018
7144	38	25/5/2018
KHK/700	13, 14, 17, 18, 28, 29, 36, 38, Geçici Madde 17, Geçici Madde 30, Geçici Madde 39	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)
7161	13, 24, Geçici Madde 35, Geçici Madde 37	13 üncü maddesine eklenen (n) bendi yayımını izleyen aybaşından itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde diğer değişiklikler 18/1/2019 tarihinde
7162	Geçici Madde 40	30/1/2019
7166	13	22/2/2019
7201	Geçici Madde 39	24/12/2019
7256	Geçici Madde 17, Geçici Madde 23, Geçici Madde 40	17/11/2020
7257	Geçici Madde 41	2/12/2020
7338	17	193 sayılı Kanunun mükerrer 20/B maddesine ilişkin hükmü 1/1/2022 tarihinden itibaren söz konusu madde kapsamında

Değiştiren Kanunun/ KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	3065 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
		vergilendirilen kazançlara konu teslim ve hizmetlere uygulanmak üzere yayımı tarihinde, diğer hükmü yayımı tarihinde (26/10/2021)
7341	17	6/11/2021
7349	13	25/12/2021
7394	Geçici Madde 42	15/4/2022
	13, Geçici Madde 37	15/4/2022 tarihini izleyen ay başında
7431	Geçici Madde 40	13/1/2023
7440	29	12/3/2023
7456	17, Geçici Madde 43, Geçici Madde 44	15/7/2023
7491	36, Geçici Madde 29, Geçici Madde 32, Geçici Madde 33	28/12/2023
	29, 41,46	1/1/2024
7524	13, 36	1/9/2024
	16	1/11/2024
	30, 58	1/1/2030
	17, Geçici Madde 45	2/8/2024
7534	17	12/12/2024
7555	13, 17	24/7/2025
	21	yayımını izleyen ayın başında (1/8/2025)
7566	Geçici Madde 46	19/12/2025
	17	yayımını izleyen ayın başında (1/1/2026)
7573	Geçici Madde 17	1/1/2026 tarihinden

Değiştiren Kanunun/ KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	**3065 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri**	**Yürürlüğe Giriş Tarihi**
		itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde (29/1/2026)
7577	17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasına eklenen (ğ) bendi hükmü	Yayımını izleyen ikinci aybaşında (1/6/2026)
	17 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (a) bendinde yapılan değişiklik hükmü	1/1/2027
7578	17	1/5/2026
7587	17	1/7/2026
	Geçici Madde 45	31/12/2025 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde (1/7/2026)
7590	Geçici Madde 47	yayımını izleyen ay başında (1/8/2026)
Anayasa Mahkemesinin 22/7/2025 tarihli ve E.: 2024/54, K.: 2025/163 sayılı Kararı	36	Kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra (9/9/2026)